

*Załącznik do Zarządzenia Nr 46/2025
Wójta Gminy Białopole
z dnia 29 maja 2025 r.
w sprawie przedstawienia raportu
o stanie Gminy Białopole za rok 2024*

RAPORT O STANIE GMINY BIAŁOPOLE ZA 2024 ROK

Białopole, 29 maja 2025 r.

Szanowni Mieszkańcy Gminy Białopole,

mam zaszczyt przedstawić Państwu po raz pierwszy raport z działalności Gminy Białopole za rok 2024. Dokument ten jest zbiorem informacji na temat bieżącego funkcjonowania zarówno Urzędu Gminy, jak i podległych mu jednostek organizacyjnych. Celem raportu jest rzetelne i przejrzyste przedstawienie efektów pracy. Obejmuje on zarówno osiągnięcia, które są powodem do satysfakcji, jak i obszary wymagające usprawnień i wyznaczenia nowych kierunków działań.

Gmina Białopole, to samorząd otwarty na zmiany i potrzeby mieszkańców – stawiamy na odpowiedzialne zarządzanie, innowacyjne rozwiązania oraz konsekwentne podnoszenie jakości życia lokalnej społeczności. Naszym wspólnym celem jest, aby Gmina Białopole była miejscem nowoczesnym, przyjaznym do życia i atrakcyjnym dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców. Szczególny nacisk kładziemy na efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych, które przeznaczamy na rozwój infrastruktury i wzmacnianie potencjału społecznego naszej gminy.

Wierzę, że przy dalszym wsparciu i zaangażowaniu Mieszkańców, Radnych, Sołtysów, Pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek będziemy zmieniać na lepsze oblicze naszej Gminy. Przed nami zatem kolejne wyzwania i inwestycje, które planujemy realizować w sposób odpowiedzialny i dla wspólnego dobra.

Z wyrazami szacunku,

Aneta Radomska
Wójt Gminy Białopole

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
1. Charakterystyka Gminy	6
1.1. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	7
1.2. Realizacja Uchwał Rady Gminy Białopole.....	9
1.3. Sytuacja demograficzna Gminy.....	14
1.3.1 Liczba ludności.....	14
1.3.2 Struktura ludności ze względu na płeć	15
1.4. Dane o bezrobociu w Gminie	16
1.5. Zatrudnienie i sprawy administracyjne.....	17
1.6. Przedsiębiorcy.....	18
1.7. Rolnictwo.....	19
1.8. Ochotnicze Straże Pożarne.....	20
2. Informacje o finansach	23
2.1. Stan finansów Gminy Białopole	23
2.2. Dochody	23
2.3. Wydatki.....	25
2.4. Zadłużenie.....	28
3. Bezpieczeństwo publiczne w Gminie	28
4. Informacja o działalności inwestycyjnej.....	30
4.1. Inwestycje realizowane w 2024 r. w ramach projektu pn.: „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Białopole wraz z zakupem samochodu asenizacyjnego z funkcją płukania”.....	31
4.2. Inwestycje realizowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	32
5. Planowanie przestrzenne	35
6. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	35
6.1. Strategia rozwoju Gminy Białopole na lata 2016 – 2024	36
6.2. Strategia rozwoju elektromobilności	36
6.3. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białopole na lata 2011 – 2032.....	37
6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	38
6.5. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii	39
6.5.1 Finansowanie działań.....	39
6.5.2 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	40
6.5.3 Działalność Punktu Informacyjno-konsultacyjnego.....	42
6.5.4 Działania profilaktyczno-wychowawcze podejmowane przez GKRPA i we współpracy ze szkołami.....	42
6.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Białopole na lata 2017 – 2025	44

7. Ochrona środowiska	45
7.1. Gospodarka odpadami	46
8. Ochrona zdrowia	49
8.1. Podmioty leczenia i apteki	49
8.2. Zezwolenia na sprzedaż alkoholu	49
9. Infrastruktura techniczna	50
9.1. Drogi.....	50
9.2. Transport	51
9.3. Wodociągi i kanalizacja	51
9.4. Gazyfikacja.....	52
10. Edukacja.....	52
10.1. Szkoła podstawowa.....	52
10.2. Przedszkola.....	53
11. Pomoc społeczna i rodzinna	54
11.1. Świadczenia pomocy społecznej.....	54
11.2. Świadczenia rodzinne.....	57
11.2.1 Zasiłki rodzinne z dodatkami	57
11.2.2 Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna	60
11.2.3 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.....	61
11.2.4 Świadczenie rodzicielskie	61
11.2.5 Świadczenie „Za życiem”	62
11.2.6 Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna.....	62
12. Gminny Ośrodek Kultury	63
12.1 Działalność kulturalna.....	63
12.2 Biblioteka.....	67
12.3 Działalność sportowa.....	68

WPROWADZENIE

Na podstawie art. 28aa ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Białopole przedkłada „Raport o stanie Gminy Białopole za 2024 r.”. Przedłożony dokument obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Białopole w 2024 r., w szczególności w zakresie realizacji polityki, programów i strategii. W Raporcie znalazło się również zestawienie uchwał Rady Gminy Białopole podjętych w 2024 r. wraz z informacją o stanie ich wykonania.

Raport jest efektem wspólnej pracy wszystkich pracowników Urzędu Gminy Białopole i jednostek organizacyjnych gminy. Ma na celu przybliżenie mieszkańcom wiedzy o funkcjonowaniu lokalnego samorządu oraz efektach jego działania w zakresie zaspokajania ich potrzeb.

Raport ukazuje trendy rozwojowe i stanowi podstawę do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy Białopole.

Dokument zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- demografia,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne,
- działalność gospodarcza,
- warunki życia mieszkańców (infrastruktura techniczna, wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami),
- zagospodarowanie przestrzenne,
- oświata,
- wydarzenia kulturalne i sportowe,
- sprawy społeczne.

Tegoroczne i kolejne opracowania pozwolą diagnozować długoletnie zjawiska społeczne, umożliwią działania ewaluacyjne i mogą stać się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Białopole jest gminą wiejską w województwie lubelskim, jedną z 15 gmin powiatu chełmskiego, zajmuje powierzchnię 103,6 km² co stanowi 5,5% powierzchni powiatu chełmskiego.

Graniczy z gminami: Dubienka, Wojślawice i Żmudź (*powiat chełmski*) oraz Horodło, Hrubieszów i Uchanie (*powiat hrubieszowski*). Siedzibą gminy jest Białopole oddalone o około 25 km od Chełma i Hrubieszowa. Białopole podzielone jest na 17 ulic tj. Chełmska, Debina, Hrubieszowska, Kasztanowa, Kościelna, T. Kościuszki, Leśna, Łąkowa, Parkowa, S. Staszica, Świdówka, Targowa, Węglarza, Witosa, Żołnierzy I AWP, 3 Maja, 15 Lipca.

W skład administracyjny Gminy Białopole wchodzi 15 miejscowości, w tym 14 sołectw tj. Białopole, Buśno, Busieniec (wchodzące w skład sołectwa Buśno), Horeszkowice, Grobelki, Kicin, Kurmanów, Maziarnia Strzelecka, Raciborowice, Raciborowice - Kolonia, Strzelce, Strzelce - Kolonia, Teremiec, Teresin oraz Zabudnowo.

Rys. 1. Mapa miejscowości w Gminie Białopole

Ukształtowanie terenu gminy stanowią w większości równiny oraz niewielkie wzniesienia. Lasy zajmują powierzchnię 3 558 ha, która stanowi 34,3 % ogólnej powierzchni gminy. Tereny leśne oraz tereny łąkowe są miejscem występowania wielu chronionych gatunkowo roślin oraz zwierząt. Przez teren gminy płynie rzeka Welnianka. Położone przy niej tereny stanowią łąki, z których rolnicy pozyskują żywność dla hodowanego bydła.

W celu ochrony zagrożonych terenów gminy utworzono Strzelecki Park Krajobrazowy (1983 rok) oraz dwa rezerваты stanowiące jego części. Strzelecki Park Krajobrazowy zajmuje powierzchnię 120,26 km², w tym powierzchnia otuliny wynosi 114,86 km². Obejmuje on obszarem cztery gminy tj. gminę Białopole, Dubienka, Horodło i Hrubieszów. Obszar Strzeleckiego Parku Krajobrazowego jest dość specyficzny ponieważ występują tutaj doliny Bugu wraz z licznymi zakolami oraz starorzeczami. Dopelnieniem tych obszarów są liczne łąki.

Obszar Strzeleckiego Parku Krajobrazowego objęty jest programem ochrony przyrody NATURA 2000.

1.1. WŁADZE LOKALNE I GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Władze gminy, ze względu na realizowane przez nie zadania, można podzielić na organy: stanowiący i wykonawczy. Organem stanowiącym i kontrolnym jest rada gminy – jej główne zadanie to tworzenie prawa lokalnego. Rada uchwała także budżet gminy, czyli plan dochodów i wydatków, podejmuje decyzje w sprawach lokalnych opłat, wykorzystania ziemi należącej do gminy i w ważnych kwestiach finansowych. Decyzje rady gminy zapadają podczas zebrań zwanych sesjami. Organem wykonawczym w gminie jest – zależnie od jej charakteru – prezydent miasta (w dużych miastach), burmistrz (w małych miastach) lub wójt (w gminach wiejskich).

Wszyscy mieszkańcy gminy są członkami wspólnoty samorządowej i mają prawo uczestniczyć w życiu publicznym i rozstrzygać o sprawach gminy. Mieszkańcy gminy biorą więc udział w wyborach do rady gminy oraz przeprowadzanych jednocześnie wyborach burmistrzów, prezydentów miast i wójtów.

Rok 2024 był rokiem wyborczym wybieraliśmy nowe władze samorządowe. Wójtą Gminy Białopole została po raz pierwszy Pani Aneta Radomska, która w dniu 7 maja 2024 r. podczas uroczystej sesji Rady Gminy, złożyła ślubowanie przed nowo wybraną Radą Gminy.

SKŁAD RADY GMINY BIAŁOPOLE IX KADENCJI

1. Karczmarczyk Marcin - Przewodniczący Rady Gminy Białopole,
2. Pawelec Sławomir - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Białopole,
3. Adamek Jarosław,
4. Augustynek Henryk,

5. Chryszczak Sławomir,
6. Daniluk Ryszard,
7. Gałczyński Mariusz,
8. Gałczyński Tomasz,
9. Goszczyński Leszek,
10. Ilasz Marzenna,
11. Janiuk Stanisław,
12. Ostrowski Stanisław,
13. Rakowiecki Damian,
14. Stryluk Ela,
15. Zarek Grzegorz.

Do 7 maja 2024 r. Wójtem Gminy Białopole był Henryk Maruszewski i należy pamiętać, że zajmował to stanowisko od 1994 r.

SKŁAD RADY GMINY BIAŁOPOLE VIII KADENCJI

1. Biniaszewska Agnieszka,
2. Ciężki Kazimierz,
3. Daniluk Ryszard,
4. Dowierciał Lucjan,
5. Goszczyński Leszek,
6. Kamiński Mariusz,
7. Krasnowski Mariusz,
8. Leśnicki Sławomir,
9. Łukaszewski Artur,
10. Majewski Edward,
11. Napura Wiesław,
12. Niedźwiedzki Mieczysław,
13. Pawelec Sławomir,
14. Staniszewski Henryk,
15. Wilgos Waldemar.

W 2024 roku w Gminie Białopole odbyły się także wybory sołeckie. Wybierano nowych Sołtysów i członków Rad Sołeckich.

Tab. 1. Wykaz sołtysów Gminy Białopole

Lp.	Sołectwo	Nazwisko i imię sołtysa pełniącego funkcję do czerwca 2024 roku	Nazwisko i imię sołtysa pełniącego funkcję od czerwca 2024 roku
1.	Białopole	Kamiński Mariusz	Kozińska Jolanta
2.	Buśno	Wilgos Joanna	Nowociński Damian
3.	Grobelki	Niedźwiedzki Mieczysław	Niedźwiedzki Mieczysław
4.	Horeszkowice	Prus Ryszard	Prus Ryszard
5.	Kicin	Tkaczyk Wiesław	Tkaczyk Szymon
6.	Kurmanów	Kijańczuk Beata	Ulida Paweł
7.	Maziarnia Strzelecka	Krasa Henryk	Krasa Henryk
8.	Raciborowice	Domański Waldemar	Domański Waldemar
9.	Raciborowice - Kolonia	Kukła Andrzej	Miącz Monika
10.	Strzelce	Iłasz Konstanty	Iłasz Henryk
11.	Strzelce – Kolonia	Kaliński Władysław	Suwała Anna
12.	Teremiec	Stryluk Ela	Iłasz Paulina
13.	Teresin	Kucińska Alicja	Kucińska Alicja
14.	Zabudnowo	Augustynek Beata	Augustynek Andrzej

GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

1. Gminny Ośrodek Kultury w Białopolu,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. 9 Pułku Piechoty Legionów AK w Białopolu oraz Szkoła Filialna w Strzelcach.

1.2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY BIAŁOPOLE

Statut Gminy Białopole, który został przyjęty Uchwałą Nr XLV/189/18 Rady Gminy Białopole z dnia 9 listopada 2018 r. stanowi, iż: „Rada jest organem stanowiącym i kontrolnym w Gminie. W skład Rady wchodzi radni w liczbie piętnastu. (...) Rada rozstrzyga w drodze uchwał sprawy należące do jej kompetencji”. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wójt wykonuje uchwały Rady gminy i zadania określone przepisami prawa, do których należą w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy,
- opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- określanie sposobu wykonywania uchwał,

- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu,
- zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Białopole jest organem wykonawczym gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy Białopole.

W roku 2024 odbyło się 13 sesji Rady Gminy Białopole (z czego 4 posiedzenia odbyła poprzednia Rada Gminy). Zawiadomienia o zwołaniu sesji były umieszczane na stronie internetowej gminy. Podjętych zostało ogółem 59 uchwał (z czego 15 uchwał podjęta poprzednia Rada Gminy), w tym dokonano także zmian dotychczas obowiązujących uchwał. Dotyczyły one głównie spraw z zakresu gospodarowania mieniem gminy, pomocy społecznej, organizacji i wdrażania prawa miejscowego, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska.

Wójt Gminy Białopole na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy, zgodnie z terminem, treścią oraz przeznaczeniem podjętych uchwał, które przekazywane były do właściwych organów nadzoru.

Na podstawie art. 90 ustawy o samorządzie gminnym przekazywał je do organów nadzoru, jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego również w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Wykaz uchwał podjętych przez Radę Gminy Białopole w 2024 roku zawiera poniższa tabela.

Tab. 2. Wykaz uchwał Rady Gminy Białopole od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Lp.	Numer uchwały:	Data podjęcia:	Uchwała w sprawie:
1.	LX/288/24	24.01.2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej jednostek organizacyjnych Gminy Białopole
2.	LX/289/24	24.01.2024 r.	udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Buśnie na realizację zadania pn: "Remont chóru i sufitu nad chórem w zabytkowym kościele

			parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Buśnie" w ramach Rządowego Program Odbudowy Zabytków.
3.	LX/290/24	24.01.2024 r.	przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony Osób Doznających przemocy Domowej dla Gminy Białopole na lata 2024-2027
4.	LX/291/24	24.01.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
5.	LX/292/24	24.01.2024 r.	Zmian w WPF
6.	LXI/293/24	24.01.2024 r.	nie wyodrębniania funduszu sołeckiego
7.	XLI/294/24	23.02.2024 r.	przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Białopole na 2024 rok"
8.	LXI/295/24	23.02.2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiących mienie gminy
9.	LXI/296/24	23.02.2024 r.	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Białopole
10.	LXI/297/24	23.02.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
11.	LXI/298/24	23.02.2024 r.	zmian w WPF
12.	LXII/299/24	25.03.2024 r.	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Białopole
13.	LXII/300/24	25.03.2024 r.	udzielenia pomocy finansowej Gminie Wojśławice
14.	LXII/301/24	25.03.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
15.	LXII/302/24	25.03.2024 r.	zmian w WPF
16.	LXIII/303/24	19.04.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
17.	LXIII/304/24	19.04.2024 r.	zmian w WPF
NOWA RADA GMINY 2024 rok			
1.	I/1/24	07.05.2024 r.	stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Białopole
2.	I/2/24	07.05.2024 r.	stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Białopole
3.	II/3/24	20.05.2024 r.	powołania składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Białopole
4.	II/4/24	20.05.2024 r.	powołania składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Białopole
5.	II/5/24	20.05.2024 r.	powołania składów osobowych stałych komisji Rady Gminy Białopole
6.	II/6/24	20.05.2024 r.	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Białopole
7.	II/7/24	20.05.2024 r.	przyjęcia "Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojśławice, Żmudź, Dubienka, Horodło na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku"
8.	III/8/24	24.06.2024 r.	udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Białopole

9.	III/9/24	24.06 2024 r	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy z wykonania budżetu za 2023 rok
10.	III/10/24	24.06 2024 r	udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok
11.	III/11/24	24.06 2024 r	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
12.	III/12/24	24.06 2024 r	zmian w WPF
13.	III/13/24	24.06 2024 r	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia "Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białopole na 2024 rok"
14.	III/14/2024	24.06 2024 r	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy
15.	III/15/24	24.06 2024 r	zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru od osób fizycznych podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości za inkaso
16.	V/16/24	14.08.2024 r.	określenia tygodniowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Białopole
17.	IV/17/24	14.08.2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Buśnie na realizację zadania
18.	IV/18/24	14.08.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
19.	IV/19/24	14.08.2024 r.	zmian w WPF
20.	IV/20/24	14.08.2024 r.	rozpatrzenia petycji
21.	V/21/24	24.09.2024 r.	rozpatrzenia petycji
22.	V/22/24	24.09.2024 r.	określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychiatrycznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania ich wykonywania
23.	V/23/24	24.09.2024 r.	ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganym
24.	V/24/24	24.09.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
25.	V/25/24	24.09.2024 r.	zmian w WPF
26.	VI/26/24	30.10.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 roku

27.	VI/27/24	30.10.2024 r.	zmian w WPF
28.	VII/28/24	29.11.2024 r.	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Białopole
29.	VII/29/24	29.11.2024 r.	określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie Gminy Białopole
30.	VII/30/24	29.11.2024 r.	wprowadzenia opłaty targowej i określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności, wysokości stawek opłaty i zarządzenia jej poboru w drodze inkasa
31.	VII/31/24	29.11.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
32.	VIII/32/24	09.12.2024 r.	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkaniowymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych
33.	VIII/33/24	09.12.2024 r.	Programu Wspierania Rodziny w Gminie Białopole na lata 2025-2027
34.	VIII/34/24	09.12.2024 r.	rozpatrzenia petycji
35.	VIII/35/24	09.12.2024 r.	uchwalenia rocznego program współpracy Gminy Białopole z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok
36.	IX/36/24	27.12.2024 r.	WPF
37.	IX/37/24	27.12.2024 r.	uchwały budżetowej na 2025 rok
38.	IX/38/24	27.12.2024 r.	uchwalenia rocznego planu pracy Rady Gminy Białopole oraz Komisji stałych Rady Gminy Białopole na 2025 r.
39.	IX/39/24	27.12.2024 r.	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Białopole
40.	IX/40/24	27.12.2024 r.	określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem bądź zarządzającym jest Gmina Białopole oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
41.	IX/41/24	27.12.2024 r.	uchwalenia "Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych Gminy Białopole na lata 2025-2029
42.	IX/42/24	27.12.2024 r.	przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Białopole
43.	IX/43/24	27.12.2024 r.	zmian w budżecie gminy na 2024 rok
44.	IX/44/24	27.12.2024 r.	zmian w WPF

1.3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY

1.3.1 LICZBA LUDNOŚCI

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. Gminę Białopole zamieszkiwało 2 856 osób.

Tab. 3. Liczba mieszkańców Gminy Białopole w latach 2022-2024¹

Rok	2022	2023	2024
Ogółem	2 890	2 877	2 856

W ostatnim roku liczba mieszkańców zmalała o 21 osób w porównaniu do 2023 r. Od kilku lat zauważalna jest tendencja spadkowa liczby mieszkańców w Gminie Białopole.

W 2024 r. urodziło się w gminie 16 dzieci, w tym 8 dziewczynek i 8 chłopców, a zmarło 30 osób, w tym 9 kobiet i 21 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2024 roku był ujemny i wyniósł - 14 oznacza to, że w 2024 roku więcej osób zmarło niż się urodziło.

Ujemny przyrost naturalny w 2024 roku jest nieznacznie niższy, bo o 0,08 % w stosunku od 2023 roku.

Jak sytuacja wyglądała w poszczególnych miejscowościach w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. 4. Liczba mieszkańców Gminy Białopole w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Białopole	845
2.	Horeszkowice	124
3.	Kicin	120
4.	Maziarnia Strzelecka	64
5.	Strzelce	316
6.	Strzelce – Kolonia	103
7.	Teremiec	117
8.	Teresin	206
9.	Zabudnowo	30

10.	Busieniec	6
11.	Buśno	310
12.	Kurmanów	119
13.	Raciborowice	275
14.	Raciborowice – Kolonia	179
15.	Grobelki	42

Gęstość zaludnienia czyli średnia ilość osób, jaka mieszka na danej powierzchni. Wyraża się ona liczbą mieszkańców na 1 km². W 2024 r. gęstość zaludnienia w naszej gminie wyniosła ponad 27 osób na 1 km² i można powiedzieć, że pozostaje na niezmiennym poziomie od kilku lat.

Migracje są, obok ruchu naturalnego, drugim czynnikiem wywołującym istotne zmiany w poziomie zaludnienia, przestrzennym rozmieszczeniu i w różnorodnych strukturach ludności. Migracje wewnętrzne ilustrują przemieszczanie się ludności w granicach państwa, zaś migracje zewnętrzne zachodzą w sytuacji, gdy ludność przemieszcza się poza granice danego kraju.

W 2024 roku w Gminie Białopole zameldowało się na pobyt stały 56 osób, natomiast wymeldowało się 14 osób. Liczba osób zameldowanych przewyższa liczbę osób wymeldowanych, co wskazuje na dodatnie saldo migracji, które wynosiło - 42. Oprócz osób zameldowanych na pobyt stały, na dzień 31 grudnia 2024 roku na terenie naszej gminy zameldowane były 23 osoby na pobyt czasowy.

1.3.2 STRUKTURA LUDNOŚCI ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ

W statystyce wyróżnia się trzy grupy ludności ze względu na wiek zdolności do pracy tj. wiek: przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny.

Gminę Białopole w minionym roku zamieszkiwało 1 436 kobiet i 1 420 mężczyzn, w poszczególnych kategoriach wiekowych:

- liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (15 lat i mniej) wynosiła - 210,
- liczba kobiet w wieku produkcyjnym (16-60 lat) wynosiła - 807,
- liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym (61 lat i więcej) wynosiła - 419,
- liczba mężczyzn w wieku przedprodukcyjnym (15 lat i mniej) wynosiła - 207,
- liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym (16-65 lat) wynosiła - 960,
- liczba mężczyzn w wieku poprodukcyjnym (66 lat i więcej) wynosiła - 253.

Opierając się na danych z ewidencji ludności należy zauważyć, że w Gminie Białopole największą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym, bo aż 62% ogólnej liczby. Mieszkańcy z grupy poprodukcyjnej stanowią 24 %, zaś przedprodukcyjnej 14% ogólnej liczby mieszkańców.

Tab. 5. Zestawienie mieszkańców z terenu Gminy Białopole z podziałem na płeć oraz na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny, i poprodukcyjny w latach 2022 – 2024

Rok	2022	2023	2024
Ogółem	2 890	2 877	2 856
KOBIETY			
Ogółem			1 436
Wiek 0-15	228	218	210
Wiek 16-60	812	814	807
Wiek 61 i więcej	406	408	419
MĘŻCZYŹNI			
Ogółem			1 420
Wiek 0-15	211	213	207
Wiek 16-65	1 000	973	960
Wiek 66 i więcej	233	251	253

Analizując dane zawarte w tabeli nr 5 zauważymy, że nie tylko z roku na rok zmniejsza się liczba mieszkańców, ale również zmianie ulega cała struktura demograficzna gminy.

Niepokojące jest zjawisko wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym, przy zmniejszającej się liczbie osób w wieku przedprodukcyjnym. Gminę Białopole zgodnie z trendami demograficznymi dotyczą problemy związane z depopulacją i starzeniem się lokalnej społeczności.

1.4. DANE O BEZROBOCIU W GMINIE

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, w którym część osób zdolnych do pracy pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia. Osoba bezrobotna nie jest więc nigdzie zatrudniona, nie wykonuje innej pracy zarobkowej ani nie prowadzi działalności gospodarczej.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie według stanu na grudzień 2024 roku wynosiła 2 502 osób, a w Gminie Białopole liczba bezrobotnych wynosiła 82 osób.

Tab.6. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych kategoriach w Gminie Białopole

Kategoria	Stan na 31.12.2024 r.
Bezrobotni ogółem	82
Bezrobotne kobiety	43
Osoby do 30 roku życia	15
Osoby powyżej 50 roku życia	22

W porównaniu do 2023 roku liczba bezrobotnych w 2024 r. zmniejszyła się o 6 osób. W całej gminie uprawnionych do zasiłku jest 7 osób, zaś 48 osób jest długotrwale bezrobotnych. Jedną z form aktywizacji osób bezrobotnych są staże. W 2024 roku z tej formy zatrudnienia skorzystało 11 osób.

1.5. ZATRUDNIENIE I SPRAWY ADMINISTRACYJNE

Na koniec 2024 roku w Urzędzie Gminy Białopole były zatrudnione 23 osoby, w tym 5 osób na czas określony. Stałe zatrudnienie było na poziomie 18 etatów, zaś czasowe 2 i 1/3 etatu. Ponadto były zawarte dwie umowy zlecenie jedna na obsługę prawną a druga na obsługę informatyczną.

Ogółem koszty wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w 2024 roku wyniosły 2 335 969,00 zł, w tym pracowników administracji 1 614 098,00 zł oraz 721 871,00 zł pracowników obsługi (konserwatorzy, pracownicy gospodarczy). Wydatki na utrzymanie Rady Gminy w 2024 roku wyniosły 114 156,00 zł. W poprzednim roku gmina nie była stroną w cywilnych postępowaniach sądowych.

W 2024 r. przyjęto 225 wniosków o wydanie dowodu osobistego w stosunku do 2023 r. liczba złożonych wniosków wzrosła o 25 sztuk.

Przewidywany czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił ok. 3 tygodnie.

Posiadacz dowodu osobistego, którego dowód osobisty został utracony lub uszkodzony, zgłasza ten fakt niezwłocznie osobiście w dowolnym urzędzie gminy/miasta, a posiadacz dowodu osobistego przebywający poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– dowolnemu konsulowi Rzeczypospolitej Polskiej. W 2024 r. przyjęto 19 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego.

Od połowy listopada 2023 roku, każda osoba, która posiada numer PESEL i jest pełnoletnia może w dowolnym momencie zastrzec swój numer PESEL albo cofnąć jego zastrzeżenie. Zastrzeżenie numeru PESEL jest jedną z najprostszych, a zarazem bardzo skuteczną metodą ochrony przed kradzieżą tożsamości i oszustwami finansowymi. Co ważne, zarówno zastrzeżenie, jak i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL jest całkowicie bezpłatne i nie wymaga jakiegokolwiek uzasadnienia. Nie ma ograniczeń co do liczby takich operacji (jedynym ograniczeniem jest brak możliwości ponownego zastrzeżenia numeru PESEL przez 30 minut od momentu cofnięcia zastrzeżenia). Numer PESEL można zastrzec, korzystając z Internetu (za pośrednictwem strony internetowej bądź aplikacji mObywatel) lub osobiście, składając wniosek w Urzędzie gminy.

W 2024 r. z prośbą o zastrzeżenie lub cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL do Urzędu Gminy Białopole złożonych zostało 47 wniosków.

Duża skala migracji obywateli UE ma wpływ na dynamikę międzynarodowego obrotu cywilnoprawnego. Do polskiego rejestru stanu cywilnego są wpisywane akty urodzenia, małżeństwa i zgonów sporządzone za granicą oraz uznawane z mocy prawa orzeczenia sądów państw obcych i wykonywane na ich podstawie zmiany w aktach stanu cywilnego.

W 2024 r. wykonano 4 transkrypcje zagranicznych dokumentów stanu cywilnego:

- 2 transkrypcje aktu urodzenia,
- 2 transkrypcje aktu małżeństwa.

1.6. PRZEDSIĘBIORCY

Na koniec grudnia 2024 r. na terenie Gminy Białopole zarejestrowanych było 114 działalności gospodarczych. W 2024 r. swoją działalność gospodarczą utworzyło 7 nowych przedsiębiorców. Najczęstszym przedmiotem działalności gospodarczej są usługi związane z branżą handlową, transportową, usługową i budowlaną. Nie nastąpiły wyrejestrowania działalności gospodarczych.

Tab. 7. Podmioty gospodarcze w poszczególnych miejscowościach na koniec 2024 r.

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na koniec 2024 r.		Liczba podmiotów w 2024 r.	
	ogółem	% podmiotów w gminie	zarejestrowanych	wykreślonych
Białopole	51	44,74	4	0
Buśno	16	14,03	0	0
Busieniec	0	0,00	0	0
Grobelki	0	0,00	0	0
Horeszkowice	9	7,89	1	0
Kicin	4	3,51	0	0
Kurmanów	2	1,75	0	0
Maziarnia Strzelecka	1	0,88	0	0
Raciborowice	10	8,77	0	0
Raciborowice - Kolonia	4	3,51	0	0
Strzelce	7	6,14	1	0
Strzelce-Kolonia	3	2,63	0	0
Teremiec	1	0,88	1	0
Teresin	6	5,27	0	0
Zabudnowo	0	0,00	0	0
Razem	114	100,00	7	0

1.7. ROLNICTWO

Białopole to gmina typowo rolnicza, z pracy w gospodarstwach rolnych utrzymuje się ok. 68 % czynnych zawodowo mieszkańców gminy. Na tle powiatu chełmskiego charakteryzuje się dobrymi i bardzo dobrymi glebami.

Na terenie gminy funkcjonuje 840 gospodarstw rolnych, w tym 435 z pełną infrastrukturą gospodarczą, obejmujących 6.220 ha użytków rolnych. Średnie gospodarstwo rolne liczy 7,4 ha. W strukturze zasiewów przoduje pszenica ozima, rzepak ozimy, burak cukrowy i inne zboża. Z uwagi na spory udział w użytkach rolnych łąk i pastwisk rolnicy zajmują się hodowlą bydła, która prowadzona jest w kierunku mlecznym i mięsnym. Największa hodowla skupiona jest wokół łąk i pastwisk położonych wzdłuż rzeki Wełnianki. Na terenie Gminy Białopole tereny łowieckie są dzierżawione przez 4 koła łowieckie.

W związku z nadmiernie rozbudowaną populacją bobra europejskiego na terenie Gminy Białopole na podstawie decyzji zezwalającą na redukcyjny odstrzał tego gatunku, koła łowieckie z 4 obwodów łowieckich na terenie Gminy Białopole dokonały odstrzału 5 osobników tego gatunku

1.8. OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Na terenie Gminy Białopole funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Białopole, OSP Buśno, OSP Horeszkowice, OSP Kurmanów, OSP Raciborowice-Kolonia, OSP Strzelce, OSP Teremiec, OSP Teresin.

Jednostki te są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym jako stowarzyszenia. Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych koordynuje Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Białopolu.

Przy OSP Białopole i OSP Horeszkowice działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Przy OSP Teremiec od 2024 roku funkcjonuje Kobięca Drużyna Pożarnicza. Liczba członków OSP w gminie Białopole w 2024 roku ogółem wynosiła 258 osób, natomiast MDP liczyły 27 osób.

Tab. 8. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Gminie Białopole w 2024 roku

Członkowie OSP	Ilość
Mężczyźni w wieku 18-65	204
Mężczyźni w wieku ponad 65 lat	26
Kobiety	28
Razem	258
Członkowie MDP	27

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy wykonuje głównie OSP Białopole wchodząca w skład Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W przypadku wystąpienia pożaru do akcji włączane są jednostki Komendy Miejskiej PSP w Chełmie oraz z gmin sąsiednich (jednostki OSP należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego). Podobnie też nasza jednostka uczestniczy w akcjach ratowniczych w sąsiednich gminach.

Tab. 9. Zdarzenia na terenie Gminy Białopole w latach 2023 - 2024

Gmina Białopole	Ilość wyjazdów do pożarów	Ilość wyjazdów do miejscowych zagrożeń	Ilość wyjazdów do fałszywych alarmów	Razem
Rok 2023	11	12	0	23
Rok 2024	7	7	2	16

Każda jednostka ma murowaną strażnicę z zainstalowaną elektryczną syreną alarmową. Cztery z nich typu „S” posiadają łącznie 5 stanowisk garażowych. Na wyposażeniu jednostek jest średni samochód ratowniczo-gaśniczy (OSP Białopole), średni samochód gaśniczy (OSP Białopole) oraz cztery lekkie samochody pożarnicze (OSP Białopole, OSP Buśno, OSP Raciborowice-Kolonia oraz OSP Teremiec).

W budżecie gminy na 2024 r. na ochronę przeciwpożarową zaplanowano 257 055,00 zł, a wydatkowano 230 993,93 zł (wskaźnik realizacji 89,86%). Wydatki bieżące w minionym roku wyniosły 101 148,52 zł, natomiast wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 129 845,41 zł. W ramach wydatków bieżących wypłacano ekwiwalent dla strażaków ochotników za udział w gaszeniu pożarów oraz udział w akcjach ratowniczych. Ponożono koszty utrzymania samochodów, przeglądy techniczne samochodów strażackich, zakupiono opał dla OSP, zakupiono olej napędowy i części zamienne do samochodów strażackich. Wydatki bieżące przeznaczono także na ubezpieczenie samochodów i strażaków, zakup niezbędnego wyposażenia do remiz, a także na zakup energii elektrycznej, usługi kominiarskie oraz przegląd urządzeń ratowniczych. W ramach wydatków bieżących uwzględniono dotację celową dla OSP Białopole na koszty utrzymania samochodu pożarniczego w wysokości 18 793,34 zł. Wydatki majątkowe przeznaczono na poniesione koszty związane z modernizacją remizo-świetlicy w miejscowości Białopole.

W 2024 r. OSP Białopole otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej PSP na zakup sprzętu pożarniczego oraz wyposażenia osobistego strażaków. Dofinansowanie w kwocie 3 850,00 zł zostało przeznaczone na zakup umundurowania dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. OSP Teremiec z dotacji w wysokości 3 360,00 zł zakupiła 3 pary obuwia strażackiego skózanego, zestaw narzędzi warsztatowych, 3 szt. węży W-52 oraz 9 szt. hełmów strażackich.

W 2024 r. jednostki OSP Białopole, OSP Teremiec i OSP Horeszkowice przystąpiły do otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych „Lubelskie wspiera OSP”, organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

Jednostki te otrzymały środki finansowe w kwocie po 10 000,00 zł na każdą OSP. W ramach przyznanej dotacji dla OSP Horeszkowice zakupiono specjalistyczną odzież wykorzystywaną w akcjach ratowniczo – gaśniczych: ubrania specjalne NOMEX, hełmy strażackie VFR-EVO oraz rękawice specjalne FireWorker. OSP Teremiec dzięki pozyskanym środkom zakupiło 2 szt. węży W-52, 2 szt. Węży W-75, 10 sztuk strażackich pasów bojowych, rozdzielacz kulowy 75/52 oraz wykonało remont motopompy M8/8 PO5. OSP Białopole w ramach przyznanego dofinansowania dokonała zakupu pompy pływającej typu NIAGARA oraz lancy kominowej z szybkozłączką. Pozyskany sprzęt poprawi bezpieczeństwo strażaków ratowników podczas prowadzonych akcji ratowniczych, a w konsekwencji przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Białopole.

W dniu 19 maja 2024 roku odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze w których wzięło udział 4 męskie drużyny OSP. W klasyfikacji generalnej zawodów poszczególne jednostki OSP zajęły następujące miejsca: I miejsce OSP Horeszkowice; II miejsce OSP Teremiec, III miejsce OSP Strzelce; IV miejsce OSP Białopole. Udział w zawodach wzięły także trzy Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze: MDP Horeszkowice – I miejsce oraz dwie MDP z Białopola: Fire Killers – II miejsce oraz Młodzi Strażacy – III miejsce. Ponadto udział w zawodach wzięła Kobięca Drużyna Pożarnicza z OSP Teremiec. Jednostki męskie z OSP Horeszkowice i OSP Teremiec oraz Kobięca Drużyna Pożarnicza OSP Teremiec reprezentowały w dniu 23 czerwca 2024 r. Gminę Białopole na powiatowych zawodach sportowo-pożarniczych, które odbyły się w Wierzbicy. W klasyfikacji generalnej wśród drużyn męskich trzecie miejsce zajęła drużyna z Horeszkowic. Na piątym miejscu uplasowała się drużyna OSP Teremiec, która też była najlepszą drużyną w musztrze. W rywalizacji drużyn kobiecych drużyna z Teremca zajęła 8 miejsce.

W 2024 r. uczniowie z miejscowych szkół uczestniczyli w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Zwycięzcy eliminacji gminnych prowadzonych w dwóch kategoriach - szkoły podstawowe klasy I-IV oraz szkoły podstawowe klasy V-VIII, reprezentowali Gminę Białopole na szczeblu powiatowym gdzie zajęli 6 miejsce w każdej z grup.

2. INFORMACJE O FINANSACH

2.1. STAN FINANSÓW GMINY BIAŁOPOLE

Podstawą gospodarki finansowej Gminy Białopole w 2024 roku był budżet uchwalony Uchwałą Rady Gminy Białopole Nr LIX/283/23 z dnia 28 grudnia 2023 roku w następujących kwotach:

- dochody – 20 672 700,00 zł
- wydatki – 22 822 700,00 zł,
- przychody – 2 441 600,00 zł,
- rozchody z tytułu spłaty pożyczek i kredytów – 291 600,00 zł.

W 2024 roku plan budżetu gminy, zarówno po stronie dochodów jak i wydatków był kilkakrotnie zmieniany uchwałami Rady Gminy Białopole oraz zarządzeniami Wójta Gminy Białopole.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku plan dochodów budżetu gminy ustalony został w kwocie 21 602 389,01 zł, plan wydatków w kwocie 23 447 295,90 zł.

Plan przychodów na koniec okresu sprawozdawczego został ustalony w kwocie 2 136.476,89 zł, w tym: nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.986.600,00 zł oraz z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 149 876,89 zł.

Rozchody z tytułu spłaty pożyczek i kredytów – 291 600,00 zł.

2.2. DOCHODY

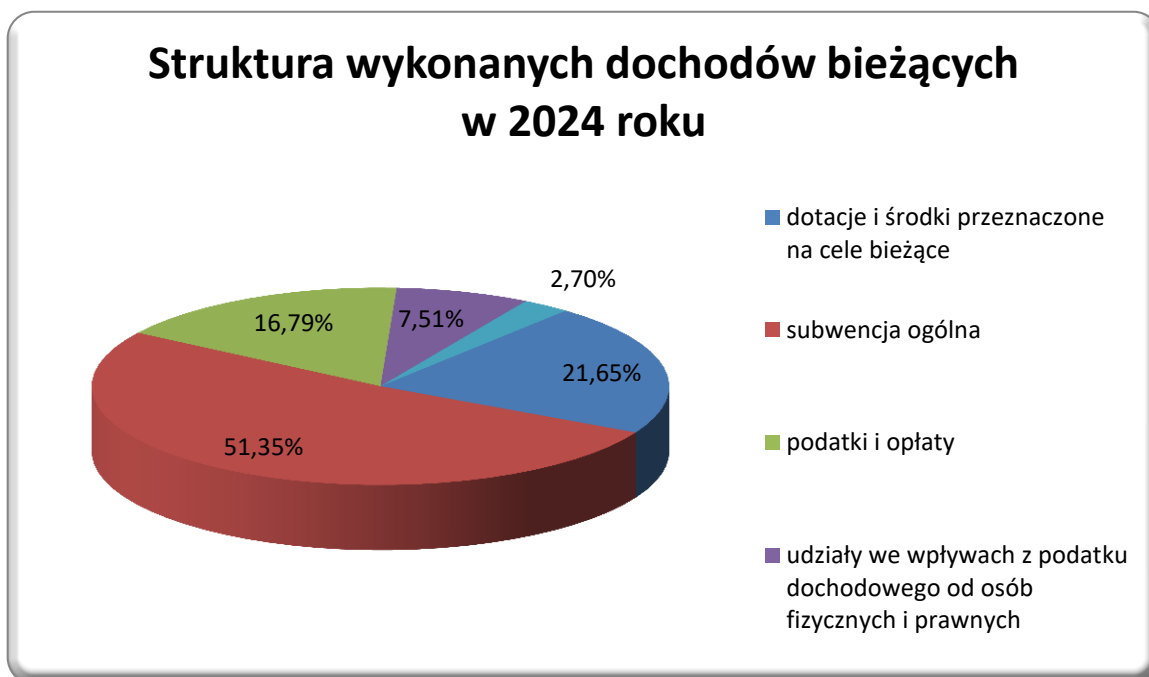
Budżet gminy, po wprowadzonych zmianach, na koniec 2024 roku zakładał wpływy dochodów w kwocie **21 602 389,01 zł**, w tym dochodów bieżących – 16 806 232,57 zł oraz dochodów majątkowych – 4 796 156,44 zł.

Dochody zostały wykonane w kwocie **19 778 484,88 zł** (co stanowi 91,56 % planu), w tym dochody bieżące wykonano w kwocie 16 741 140,76 zł (co stanowi 99,61 % planu) oraz dochody majątkowe wykonano w kwocie 3 037 344,12 zł (co stanowi 63,33 % planu).

Dochody bieżące wykonano w kwocie 16 741 140,76 zł, pozyskano je z tytułu:

- dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące – 3 624 505,98 zł,
- subwencji ogólnej – 8 595 116,00 zł,
- podatków i opłat – 2 811 044,07 zł,
- udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych – 1 257 854,00 zł,
- pozostałe dochody – 452 620,71 zł: m.in. wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, odsetki od środków na rachunkach bankowych i lokat terminowych.

Strukturę wykonanych w 2024 roku dochodów bieżących Gminy Białopole przedstawia poniższy wykres.

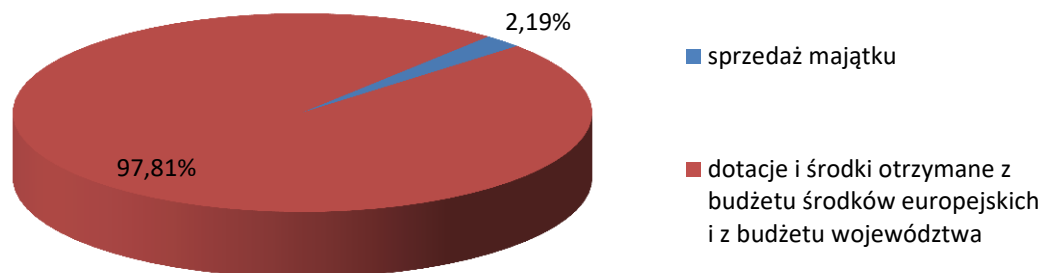
Opracowanie własne

Dochody majątkowe wykonano w kwocie 3 037 344,12 zł pozyskano z wpływów do budżetu z tytułu:

- sprzedaży majątku – 66 666,00 zł,
- z tytułu dotacji i środków otrzymanych z budżetu środków europejskich i z budżetu województwa - 2 970 678,12 zł,

Strukturę wykonanych w 2024 roku dochodów majątkowych Gminy Białopole przedstawia poniższy wykres.

Struktura wykonanych dochodów majątkowych w 2024 roku

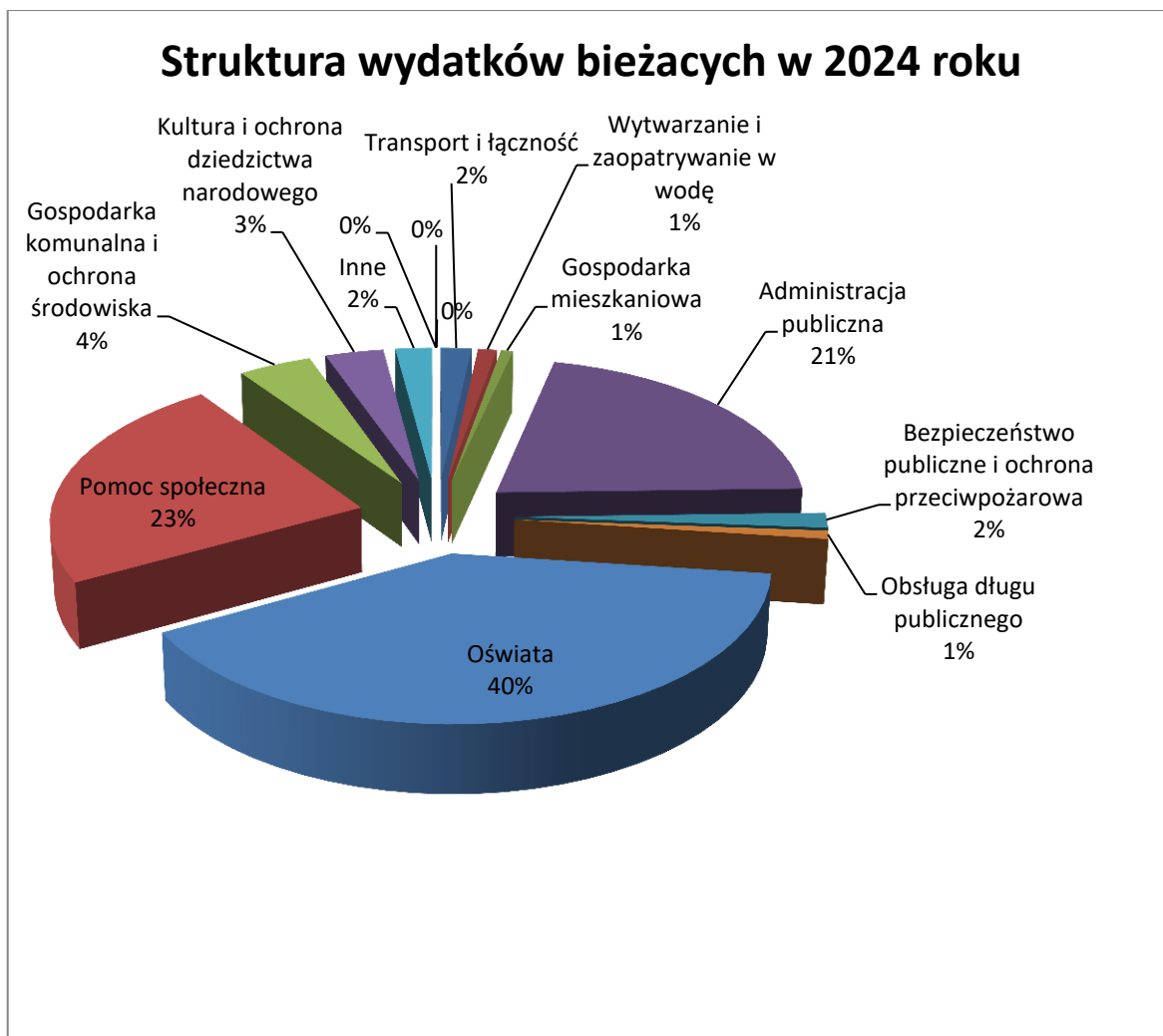
Opracowanie własne

2.3. WYDATKI

Budżet gminy, po wprowadzonych zmianach, na koniec 2024 roku, zakładał realizację wydatków w kwocie 23 447 265,90 zł, w tym wydatków bieżących – 16 131 399,90 zł oraz wydatków majątkowych – 7 315 866,00 zł.

Wydatki zostały wykonane w kwocie 21 933 151,25 zł (co stanowi 93,54 % planu), w tym wydatki bieżące wykonano w kwocie 15 049 198,62 zł (co stanowi 93,29 % planu) oraz wydatki majątkowe wykonano w kwocie 6 883 952,63 zł (co stanowi 94,10 % planu).

Strukturę wykonania wydatków bieżących w 2024 roku przedstawia poniższy wykres.

Opracowanie własne

Największą część wydatków bieżących budżetu Gminy Białopole stanowią wydatki na oświatę i wychowanie w wysokości 40% budżetu na wydatki bieżące. Wydatki na pomoc społeczną stanowią drugą z kolei wielkość udziału wydatków w wysokości 23%. Trzecim w kolejności największym udziałem w wydatkach ogółem są wydatki na administrację, Radę Gminy, sołtysów i utrzymanie Urzędu Gminy w Białopolu.

Wydatki majątkowe wykonano w kwocie 6 883 952,63 zł. Z ogólnej kwoty zrealizowanych wydatków majątkowych, kwotę 1 760 586,00 zł stanowiły wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3. Strukturę wykonanych w 2024 roku wydatków majątkowych Gminy Białopole przedstawia poniższy wykres.

Opracowanie własne

W ramach wydatków majątkowych zrealizowano w 2024 roku wydatki na następujące zadania:

- rozbudowę sieci wodno – kanalizacyjnej na terenie Gminy Białopole wraz z zakupem samochodu asenizacyjnego z funkcją płukania w kwocie 2 063 534,00 zł,
- budowę infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej w Białopolu w kwocie 2 423 954,17 zł,
- termomodernizację budynku ośrodka zdrowia w kwocie 285 571,97 zł (I etap zadania),
- rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w miejscowości Białopole w kwocie 78 780,46 zł (dokumentacja techniczna),
- modernizację świetlicy – remizy w miejscowości Białopole w kwocie 129 845,41 zł,
- budowę i modernizację oświetlenia ulicznego na terenie gminy Białopole w kwocie 1 825 189,38 zł,
- dotacja celowa „Remont chóru i sufitu nad chórem w zabytkowym kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Buśnie w kwocie 8 462,40 zł,
- budowę i rozwój infrastruktury turystycznej i zagospodarowania turystycznego na

- terenie Gminy Białopole w kwocie 16 500,00 zł (dokumentacja techniczna),
- Szlak morsa – produktu turystyczny Malowniczego Wschodu – „Zagospodarowanie i budowa infrastruktury przy istniejącym zbiorniku wodnym w miejscowości Buśno” w kwocie 20 418,00 zł (dokumentacja techniczna),
 - zakup kosiarki traktorka w kwocie 24 490,00 zł,
 - zakup prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej w Buśnie w kwocie 706,84 zł,
 - przebudowę drogi gminnej nr 114063L w miejscowości Raciborowice w kwocie 6 500,00 zł (dokumentacja techniczna).

2.4. ZADŁUŻENIE

W 2024 r. gmina nie zaciągnęła pożyczek ani kredytów. Zadłużenie Gminy Białopole na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiło 1 909 840,00 zł.

Na obecne zadłużenie Gminy składają się:

- kredyt zaciągnięty w Banku Ochrony Środowiska w kwocie 49 950,00 zł,
- kredyt zaciągnięty w Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie w kwocie 1 175 000,00 zł,
- pożyczka w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 684 890,00 zł.

3. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE W GMINIE

O bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy Białopole dbają policjanci z Komisariatu Policji w Żmudzi, który jest jedną z jednostek w strukturze Komendy Miejskiej Policji w Chełmie.

W 2024 r. Gmina Białopole była jedną z bezpieczniejszych gmin w powiecie chełmskim. Priorytetami dotyczącymi poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego były:

- utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością oraz dalsza poprawa wykrywalności przestępstw, głównie tych najbardziej uciążliwych społecznie

(kradzież mienia, kradzież z włamaniem, bójka i pobicie, uszkodzenia ciała, uszkodzenie rzeczy, przestępstwa rozbójnicze),

- ograniczenie przestępczości narkotykowej, a także konsekwentne przeciwdziałanie przestępczości związanej z nielegalnym obrotem wyrobami tytoniowymi,
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwiększenie obecności służb patrolowych w miejscach szczególnie zagrożonych oraz zapewnienie wyższej skuteczności tych służb w ujawnianiu przestępstw i wykrywaniu sprawców,
- reagowanie na wszelkie zachowania negatywnie wpływające na poczucie bezpieczeństwa,
- wszechstronne rozpoznanie oraz zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie we współpracy z odpowiednimi organami i urzędami.

Na terenie Gminy Białopole w 2024 r. odnotowano 158 interwencji oraz przeprowadzono 43 czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, w tym:

- 78 przeprowadzonych postępowań (sprawdzających i przygotowawczych) o popełnienie przestępstwa (36 postępowań zostało wszczętych, w 42 odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego),
- 43 przeprowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia (27 wniosków o ukaranie do sądu, w 16 przypadkach odstąpiono od skierowania wniosku o ukaranie do sądu).

Ponadto, nałożono 47 mandatów karnych, które dotyczyły najczęściej wykroczeń popełnianych w ruchu drogowym oraz spożywania alkoholu w miejscach zabronionych, odnotowano 2 czyny przeciwko zdrowiu i życiu, 4 czyny przeciwko mieniu oraz 7 czynów dotyczących przestępstw gospodarczych.

W 2024 r. na obszarze gminy Białopole nie było wypadków drogowych, ale miało miejsce 11 kolizji. Funkcjonariusze Policji przeprowadzili 15 interwencji domowych (nie wdrażano procedury Niebieskiej Karty). Z interwencji do wytrzeźwienia doprowadzono 8 osób (izba wytrzeźwień 7 osób, 1 osoba PDOZ KMP w Chełmie).

Tab. 10. Zdarzenia w ruchu drogowym na terenie gminy Białopole w latach 2023-2024

2023				2024			
Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
2	0	2	9	0	0	0	11

Funkcjonariusze Policji prowadzili akcje informacyjne i prewencyjne mające na celu poprawę bezpieczeństwa oraz zapobieganie przestępstwom. W ramach działań prewencyjnych policjanci prowadzili spotkania i działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Łącznie zrealizowano 27 spotkań. Przedsięwzięcia w tym zakresie prowadzone były w ramach akcji: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Jeżdżę bezpiecznie w foteliku”, „Świeć przykładem”, „Jednoślądem bezpiecznie do celu”. Powyższe akcje adresowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych oraz dorosłych uczestników ruchu drogowego i miały na celu przekazanie wiedzy dotyczącej bezpiecznego zachowania się na drogach i ulicach, a w szczególności zasad korzystania z przejść dla pieszych oraz poruszania się jednoślądami oraz urządzeniami wspomagającymi ruch.

Dla starszej młodzieży Policja prowadziła szereg działań profilaktycznych dotyczących cyber zagrożeń oraz agresji rówieśniczej. Uczniom przekazywano wiedzę dotyczącą zagrożeń występujących w Internecie oraz promowania zachowania mającego na celu zapobieganie występowaniu przestępstw na szkodę małoletnich. Podczas spotkań poruszano zagadnienia dotyczące szkodliwego działania alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków oraz innych podobnie działających środków odurzających. Jednocześnie informowano o konsekwencjach prawnych w przypadku popełnienia czynu karalnego oraz demoralizacji.

W ramach działań prewencyjnych realizowano przedsięwzięcia profilaktyczne: „Bezpieczne Ferie”, i „Bezpieczne Wakacje” mające na celu zapewnienie szeroko pojętego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki, podczas wypoczynku w domu, w górach i nad wodą. Funkcjonariusze Policji prowadzili także działania informacyjne skierowane do osób starszych takie jak: „Stop włamaniom do domów”, „Oszustom STOP” oraz „Bezpieczny Senior”.

4. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Inwestycje podejmowane przez samorządy są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, a w konsekwencji powiększenia majątku gminy. Z tych właśnie względów wielkość inwestycji traktowana jest jako ważny wskaźnik jej rozwoju i kondycji finansowej.

4.1. INWESTYCJE REALIZOWANE W 2024 R. W RAMACH PROJEKTU PN.: **„ROZBUDOWA SIECI WODNO-KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY BIAŁOPOLE WRAZ Z ZAKUPEM SAMOCHODU ASENIZACYJNEGO Z FUNKCJĄ PŁUKANIA”**

W 2024 r. w ramach projektu pn.: „Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Białopole wraz z zakupem samochodu asenizacyjnego z funkcją płukania” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 Gmina Białopole zrealizowała dwa zadania:

1. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Białopole. W ramach inwestycji wykonano:

- budowę sieci kanalizacji sanitarnej o długości 0,3886 km z przyłączami w miejscowościach Kicin i Białopole,
- budowę stacji podnoszenia ciśnienia wody w miejscowości Raciborowice-Kolonia,
- budowę oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Strzelce.

2. Zakup samochodu asenizacyjnego z funkcją płukania.

Całkowity koszt projektu wyniósł 2 209 203,00 zł, kwota dofinansowania – 1 775 586,00 zł, co stanowi 100 % kosztów kwalifikowalnych projektu. Ponadto podatek VAT podlega częściowemu odliczeniu, zatem zadanie w dużej części zostało sfinansowane ze środków zewnętrznych.

4.2. INWESTYCJE REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW RZĄDOWEGO FUNDUSZU POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

W 2024 r. w ramach Programu Inwestycji Strategicznych, Gmina Białopole otrzymała dofinansowanie do następujących zadań:

1. Budowa infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej w Białopolu.

W ramach inwestycji wykonano m.in:

- budowę boiska przyszkolnego do gry w piłkę nożną o nawierzchni ze sztucznej trawy wraz z ogrodzeniem, piłkochwytem i bramkami piłkarskimi,
- budowę ogrodzenia boiska,

- budowę bieżni lekkoatletycznej o nawierzchni poliuretanowej wraz ze skocznią do skoku w dal,
- ustawienie ławek plenerowych dla publiczności,
- budowę chodnika-dojścia do projektowanego boiska,
- wymianę nawierzchni na istniejącym boisku wielofunkcyjnym,
- budowę nowego ogrodzenia,
- montaż 8 lamp solarnych.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2 377 789,81 zł, kwota dofinansowania – 1 344 600,00 zł.

2. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Białopole.

Inwestycja rozpoczęta w lipcu 2024r., termin realizacji do 5.09.2026r. Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Białopole w systemie „Zaprojektuj i wybuduj”. Zakres rzeczowy zadania obejmuje wykonanie kompletnej dokumentacji projektowej oraz wykonanie modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków. Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków polegać będzie na wykorzystaniu istniejących obiektów kubaturowych oraz budowie nowych.

Całkowity koszt inwestycji wynosi 7 244 700,00 zł, kwota dofinansowania – 6 882 465,00 zł.

3. Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Białopolu.

W ramach inwestycji wykonano m.in.:

- docieplenie stropodachu,
- docieplenie ścian zewnętrznych,
- docieplenie ścian piwnic,
- wymianę schodów zewnętrznych,
- wymianę podjazdu dla osób niepełnosprawnych,
- częściową wymianę ścianek działowych,
- wymianę stolarki drewnianej drzwiowej,
- wymianę stolarki okiennej,
- wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej z wymianą urządzeń,
- wymianę źródła ciepła na pompę ciepła powietrze - woda,
- montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 10 kWp,
- wymiana ogrodzenia terenu od strony południowej i północnej łącznie z bramą wjazdową i furtką,
- wymiana utwardzenia dojścia do budynku,
- wymiana utwardzenia drogi dojazdowej do budynku i miejsc postojowych,
- wymiana utwardzenia opaski odwadniającej wokół budynku.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 988 442,75 zł, kwota dofinansowania – 1 773 000,00 zł.

Ponadto, Gmina Białopole pozyskała środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na realizację zadania pn. „Remont chóru i sufitu nad chórem w zabytkowym kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Buśnie”. Beneficjentem dofinansowania jest Parafia Buśno.

Inwestycja została rozpoczęta w 2024 r. a zakończona – 29.04.2025 r. Całkowity koszt inwestycji wynosi 423 120,00 zł, kwota dofinansowania – 414 657,60 zł.

5. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W 2024 roku Wójt Gminy Białopole wydał 26 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy w tym: 2 decyzje zmieniające, 2 decyzje dotyczące budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, 12 decyzji dotyczących budowy budynków gospodarczych, 7 decyzji dotyczących rozbudowy istniejących budynków mieszkalnych, 1 decyzję dotyczącą budowy drogi, 1 decyzję dotyczącą budowy farmy fotowoltaicznej, 1 decyzję odmowną.

W minionym roku zostały też wydane 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

6. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W gminie w 2024 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Białopole na lata 2016 – 2024,
- Strategia Rozwoju Elektromobilności na lata 2019-2039,
- Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Białopole na lata 2011-2032,
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024,
- Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2024 rok,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białopole na lata 2017 – 2025,

- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024.

6.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY BIAŁOPOLE NA LATA 2016 – 2024

Proces planowania strategicznego stanowi jeden z podstawowych warunków sprawnego i efektywnego zarządzania gminą. Planowanie pomaga wydajniej gospodarować zasobami, przewidywać problemy, które mogą pojawić się w niedalekiej przyszłości by odpowiednio wcześniej im przeciwdziałać. Opracowana strategia pokazuje jednocześnie, że planowane do realizacji zadania są konsekwencją strategicznego myślenia o rozwoju.

Głównym celem Strategii Rozwoju Gminy Białopole było podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej, tworzenie korzystnych warunków dla aktywności gospodarczej zwłaszcza w sektorze rolniczym, podejmowanie różnorodnych działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia, oświaty oraz kultury, rekreacji i sportu.

6.2. STRATEGIA ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI

„Strategia rozwoju elektromobilności dla Gminy Białopole na lata 2019-2039” przyjęta Uchwałą NR XX/111/20 Rady Gminy Białopole z dnia 14 września 2020 r. jest dokumentem zawierającym analizę możliwych i planowanych działań jakie należy podjąć, aby przyczynić się do realizacji zobowiązań i celów określonych w ustawie o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz Planie Rozwoju Elektromobilności w Polsce. Strategia Rozwoju Elektromobilności to dokument strategiczny Gminy Białopole opisujący kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego, a w szczególności:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych powstających na terenie Gminy Białopole;
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Białopole;
- zwiększenia efektywności energetycznej transportu;
- poprawy jakości powietrza;

- zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii w kierunku zachowań szanujących energię i postaw proekologicznych (działania edukacyjne).

Realizacja Strategii przyczyni się tym samym do podniesienia atrakcyjności gminy dla mieszkańców oraz osób odwiedzających (m.in. poprzez poprawę jakości powietrza, dostępność nowoczesnych rozwiązań technicznych związanych z dostępem do infrastruktury dla elektrycznych środków transportowych) oraz rozwoju gospodarczego otwierając gminę na nowy sektor gospodarczy jakim jest elektromobilność.

6.3. PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY BIAŁOPOLE NA LATA 2011 – 2032

Opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest stanowi jedno z zadań samorządu gminnego określonych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu” (POKzA) przyjętym w drodze uchwały przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 lipca 2009 r. Okres usunięcia wyrobów azbestowych na terytorium Polski określono do roku 2032.

Posiadanie przez gminę programu usuwania azbestu jest wypełnieniem jednego z podstawowych wymagań przy ubieganiu się o finansowe wsparcie wdrażania projektów w zakresie unieszkodliwienia niebezpiecznych odpadów azbestowych na terenie gminy.

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z tereny gminy Białopole” jest wyeliminowanie negatywnego oddziaływania azbestu na zdrowie mieszkańców gminy oraz likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko poprzez bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

Cele szczegółowe programu są następujące:

- bezpieczne oczyszczenie terenu gminy ze stosowanych od lat wyrobów zawierających azbest,
- ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy,
- wyeliminowanie oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym czasie do spełnienia nakazów ochrony środowiska,
- zorganizowanie, wdrożenie i sukcesywne udoskonalanie lokalnego systemu usuwania wyrobów zawierających azbest.

W latach 80-tych stwierdzono, że oprócz niezaprzeczalnych pozytywnych właściwości azbestu istnieją jego negatywne strony. Wiąże się to przede wszystkim w włóknistą strukturą tego minerału. Potwierdzone zostało rakotwórcze działanie włókien azbestu na organizmy żywe. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien, zawieszonych w powietrzu

Zadaniem Programu jest więc określenie warunków sukcesywnego oraz bezpiecznego dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego usuwania wyrobów zawierających azbest.

6.4. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA ROK 2024

Rada Gminy Białopole z dnia 28 grudnia 2023 roku podjęła Uchwałę Nr LIX/285/23 w sprawie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego na 2024 rok.

Głównymi celami „Rocznego programu współpracy” było włączenie organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Białopole w proces rozwoju społecznego gminy, określenie zasad, form wzajemnej współpracy oraz zakresu przedmiotowego programu.

Dla ich realizacji został wyznaczony cel szczególny – usprawnienie współpracy Gminy Białopole, z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego poprzez określenie:

- priorytetowych zadań publicznych na 2024 r.,
- wysokości środków przeznaczonych na realizację programu,
- zadań organów i komórek organizacyjnych Gminy Białopole w zakresie realizacji programu,
- trybu powołania i zasad działania komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Wymienione cele w 2024 r. realizowane były w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Dotację na 2024 rok otrzymał Gminny Klub Sportowy „Unia Białopole”.

W poniższym tabeli przedstawiono informację o kwocie przyznanej dotacji oraz jej rozliczeniu.

Tab. 11. Kwota przyznanej dotacji

Nazwa organizacji pożytku publicznego	Kwota dotacji	Informacja o rozliczeniu dotacji
Gminny Klub Sportowy „Unia Białopole”	110 000,00 zł	- rozliczenie dotacji zgodnie z warunkami umowy-dotacja prawidłowo rozliczona

Powyższe środki zostały wydatkowane na:

- wynagrodzenie trenerów w kwocie 25 020,99 zł,
- uczestnictwo zawodników w rozgrywkach w kwocie 40 940,96 zł,
- transport i delegacje sędziowskie, wynajem boisk w kwocie 29 991,45 zł,
- prowadzenie klubu w kwocie 1 003,36 zł,
- promocja klubu w kwocie 1 843,00 zł,
- księgowość w kwocie 7 200,00 zł,
- opłaty bankowe i regulaminowe w kwocie 4 000,24 zł.

6.5. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na lata 2022-2025 został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/179/22 Rady Gminy Białopole z dnia 28 marca 2022 r. Projekt programu został przedyskutowany i uzyskał pozytywną opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu.

Zawiera on realizację zadań własnych gminy wynikających z ustaw:

- z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

6.5.1 FINANSOWANIE DZIAŁAŃ.

Dochody zaplanowane na ten cel w 2024 r. to:

- 54 400,00 zł wpływ z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych, o których mowa w art. 11 (1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tzw. „korkowe”,

- 12 000,00 zł wpływ z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml – art. 9 (2) ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tzw. „podatek od małpek”.

Na realizację programu w 2024 zaplanowano kwotę 66 400,00 zł, z czego:

- 5 000, 00 zł na przeciwdziałanie narkomanii,
- 61 400,00 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Wydatkowano na realizację zadania 53 738,77 zł, z tego:

- 4.089,04 zł na przeciwdziałanie narkomanii,
- 49.649,73 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są ukierunkowane na profilaktykę dotyczącą zarówno alkoholu jak i narkotyków, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania przemocy. Wyodrębnianie środków w programie wynika z zasad klasyfikacji budżetowej.

6.5.2 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu w 2024 roku liczyła 7 osób. Koszt wynagrodzenia członków komisji za udział w posiedzeniach komisji w 2024 r. wyniósł 3 890,67 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika Wójta ds. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wyniosło 2 851,20 zł. Przeszkolono jednego nowego członka GKRPA, koszt szkolenia to 459,00 zł.

Do zadań Komisji, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy w szczególności inicjowanie działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. Jest ona również uprawniona do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują powstanie okoliczności określonych w art. 24 ustawy (rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny), Komisja przeprowadza postępowanie, którego celem jest udzielenie pomocy osobie dotkniętej problemem oraz jej rodzinie. Opisane postępowanie wszczyna się na wniosek strony mającej interes prawny lub ustawowo zobowiązanej do tego typu działań, a w szczególności: najbliższej rodziny lub powinowatych, osób wspólnie mieszkających, ośrodka pomocy społecznej, zespołu interdyscyplinarnego, policji, sądowej służby kuratorskiej, sądu, prokuratury, ośrodka przeciwdziałania problemom alkoholowym, szkoły, zakładu pracy.

W 2024 roku - nie wpłynęły wnioski dotyczące wszczęcia procedury w stosunku do osób nadużywających alkoholu, nie zostały skierowane osoby na badania do biegłego sądowego w celu przeprowadzenia badań i sporządzenia na tej podstawie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz nie skierowano wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jakie realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białopolu, jest wydawanie postanowień w sprawie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Obowiązek uzyskania pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiotowym zakresie wynika z art. 18 ust. 1 i 3, w związku z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, że „Zezwolenia, o których mowa w ust. 3, organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1-3.”. W 2024 roku Komisja wydała 3 takie postanowienia (wszystkie pozytywne).

GKRPA zrealizowała szkolenie „Odpowiedzialna sprzedaż i serwowanie napojów alkoholowych” dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu. Szkolenie cieszyło się zainteresowaniem, przedstawiciel każdego punktu sprzedaży alkoholu uczestniczył w szkoleniu. Szkolenie przeprowadził Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy z siedzibą w Warszawie, bezpłatnie.

6.5.3 DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNO-KONSULTACYJNEGO.

W roku ubiegłym punkt działał 12 dni w roku. Dyżury odbywały się raz w miesiącu – trzy godziny. W punkcie pracowała Przewodnicząca Komisji.

W roku 2024 zawarto umowę zlecenia na realizację dyżuru, wydatkowano na ten cel 5 557,84 zł oraz zakupiono środki rzeczowe na kwotę 2 169,33 zł.

W ramach punktu:

- udzielano informacji na temat szkodliwości alkoholu i mechanizmów choroby alkoholowej wszystkim osobom zainteresowanym,
- informowano osoby uzależnione od alkoholu o możliwościach leczenia,
- przeprowadzano rozmowy z osobami wzywanyymi i kompletowano dokumentację w odniesieniu do tych osób,
- przygotowywano akta podlegające przekazaniu do biegłego lub do sądu celem prowadzenia dalszego postępowania,
- podejmowano działania mające na celu motywowanie i kierowanie na leczenie osób, wobec których zachodziło uzasadnione podejrzenie istnienia choroby alkoholowej,
- udzielano wsparcia osobom, które zakończyły terapię odwykową,
- prowadzono działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- dostarczano informacji na temat możliwości poprawy trudnej sytuacji życiowej dla członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Łącznie udzielono około 39 porad (uwzględniając członków rodzin osób nadużywających alkoholu) odnośnie wyjaśnienia mechanizmów dotyczących choroby alkoholowej oraz możliwości jej leczenia, osobom pomagano w sporządzeniu wniosków, pozwów sądowych i innych pism procesowych lub urzędowych.

6.5.4 DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE PODEJMOWANE PRZEZ GKRPA I WE WSPÓŁPRACY ZE SZKOŁAMI.

W ramach działań podejmowane przez GKRPA w 2024 r. przeprowadzono konkurs na plakat profilaktyczny „Koleżanko, kolego - alkohol to nic dobrego” z zakresu uzależnień dla uczniów szkół z terenu Gminy Białopole czynnie biorących udział w zajęciach sportowych. W konkursie wzięło udział 32 dzieci, wszystkich nagrodzono. Koszt realizacji to - 4 000,16 zł.

Kolejny konkurs zrealizowany w ramach profilaktyki pod hasłem „Nie dla nałogów - tak dla pasji”, uczestników konkursu było 33, wszyscy zostali nagrodzeni. Koszt realizacji to 4 274,32 zł.

W trakcie roku 2024 w szkołach prowadzonych przez Gminę Białopole realizowano, finansowane ze środków programu, zajęcia profilaktyczno-wychowawcze prowadzone wg autorskich scenariuszy nauczycieli w nich zatrudnionych.

Zajęcia w roku szkolnym 2023/2024 były realizowane w czerwcu 2024 r. i w I semestrze kolejnego roku szkolnego od września do 13 grudnia 2024 r. Łącznie w roku 2024 w programie uczestniczyło 68 uczniów. Koszt programu to 20 456,69 zł.

W przeprowadzonych zajęciach uwzględniono zagrożenia uzależnieniami behawioralnymi, których profilaktyka jest również zadaniem gminy oraz czynniki ryzyka i czynniki chroniące, będące - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii - podstawą jej prowadzenia. Publiczna Szkoła Podstawowa w Białopolu zrealizowała obszerny cykl programu profilaktycznego pod tytułem „Uzależnienia - apteczka pierwszej pomocy”.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w GPPiRPAoPN na rok 2024 (podobnie było w latach poprzednich), zajęcia profilaktyczno-wychowawcze realizowane w szkole są uruchamiane na podstawie przedłożonego przez szkołę wniosku. Programy zajęć są spójne z GPPiRPAoPN oraz szkolnymi programami wychowawczo - profilaktycznymi (obowiązek ich posiadania przez szkoły wynika z zapisu art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe oraz rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej). Zajęcia te miały różne formy i sposoby realizacji. Były zajęcia ukierunkowane na rozwój zainteresowań, np. zajęcia profilaktyczne, konkurs, wycieczka, impreza plenerowa, prelekcje. Część zajęć zawierała treści profilaktyczne lub dotyczyła wzbogacenia wiedzy z zakresu zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, udzielania pierwszej pomocy.

Prócz ww. zajęć w szkołach realizowane były również programy będące programami rekomendowanymi. Programy rekomendowane, zrealizowany, to:

- „Debata” dla uczniów klas V-VIII, zadanie to na podstawie umowy zrealizowała firma Rafał Gorczowski Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych CKS Expert. Poniesiony koszt - 5 596,00 zł
- „Radość bez alkoholu”,

- „Nie piję i nie biorę”,
- „Narkotyki - pułapka uzależnienia”.

Programy rekomendowane w ramach uzależnień behawioralnych, zrealizowane to:

- „Młodzi w wirtualnym świecie”:
 - moduł I - Bezpieczni w sieci, dla klas VI-VIII,
 - moduł II - Gry Komputerowe, korzystam bezpiecznie, dla klas VII-VIII.

Koszt realizacji to 2 683,56 zł.

Działając na zlecenie gminy, przeprowadzono badania ankietowe (diagnozę) pod względem monitoringu, inicjacji i zagrożeń związanych z problemami uzależnień. Badaniami ankietowymi objęto uczniów szkół podstawowych. Rodzicom podczas zebrania rodziców w szkole została wygłoszona prelekcja o profilaktyce uzależnień.

Teatr Kurtyna z Krakowa zrealizował spektakle profilaktyczne w szkołach pod tytułem: „Smart Home”, „Jak na to patrzeć” , „ Maluchy”. Prelekcje/pogadanki były nakierowane na tematykę przemocy. Koszt realizacji spektakli -1 800,00 zł.

Realizacja zajęć prowadzonych w szkołach koordynowana i nadzorowana jest przez pełnomocnika Wójta Gminy ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmującego się profilaktyką w ramach obowiązków służbowych.

Udało się stworzyć szeroką ofertę działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. Są to zarówno zajęcia realizowane w szkołach, jak i działania realizowane przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

6.6. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE BIAŁOPOLE NA LATA 2017 – 2025

Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białopolu jest opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowym, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Realizowane jest to zadanie poprzez Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białopole na lata 2017-2025 przyjętą Uchwałą Nr XXV/103/16 Rady Gminy Białopole z dnia 30 grudnia 2016 r.

W celu realizacji powyższej strategii Wójta Gminy Białopole powołał Zespół ds. Monitorowania Strategii. W skład jego wchodzi: kierownik GOPS, pracownicy socjalni, dyrektor i wicedyrektor szkoły, członek stowarzyszenia, pracownicy urzędu gminy, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy GOK. W ramach działań Zespołu prowadzony jest monitoring oraz sporządza się sprawozdania z realizacji działań wynikających ze Strategii.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny była prowadzona zgodnie z planowanymi założeniami. Ma to odzwierciedlenie w środkach finansowych wydatkowanych na zadania z zakresu polityki społecznej, które wyniosły w roku 2024 – 3 441 297,45 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 2 072 896,60 zł co stanowi 60,24 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 1 294 340,38 zł. co stanowi 37,61 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 53 738,77 zł co stanowi 1,56 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 17 321,70 zł, co stanowi 0,5 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano 3 000,00 zł. co stanowi 0,09 % ogólnych wydatków.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona środowiska to jedno z kluczowych wyzwań, przed którymi stoją wspólnoty lokalne w całym kraju. To właśnie do władz gminy należy dbanie to, aby środowisko naturalne było w jak najlepszym stanie.

W gminie nie funkcjonują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska. W 2024 r. podobnie jak w latach poprzednich nie odnotowano przekroczeń 24- godzinnego poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10. Również nie odnotowano przypadków narażenia mieszkańców na hałas drogowy według ministerialnych przedziałów przekroczeń.

W latach 2024 – 2026 zaplanowana jest modernizacja oczyszczalni ścieków. Na to zadanie gmina pozyskała dotację z Rządowego Funduszu Polski Ład 7,1 mln zł. W 2024 r. nie stwierdzono występowania dzikich wysypisk odpadów komunalnych.

7.1. GOSPODARKA ODPADAMI

W 2024 roku w Gminie Białopole odbiorem, transportem oraz zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zajmowała się PW Ewa Grzywna-Żmuda, Żółtańce 65 D, 22-100 Chełm.

Odbierane od właścicieli nieruchomości selektywnie zebrane odpady, były prowadzone z podziałem na:

- metale i tworzywa sztuczne,
- papier,
- szkło,
- odpady zmieszane,
- bioodpady.

Odpady odbierane były od właścicieli nieruchomości zgodnie z ustalonym harmonogramem. Gmina Białopole w 2024 r. liczyła 2856 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.). Na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości *deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi* ujętych zostało 2 279 mieszkańców (liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne wyniosła 1 141).

Możliwymi przyczynami różnicy zaistniałych pomiędzy liczbą osób zameldowanych a liczbą osób ujętych w złożonych deklaracjach są m.in. kontynuacja nauki przez uczniów i studentów poza terenem gminy oraz wykonywanie pracy przez mieszkańców poza terenem gminy.

W 2024 r. zgodnie z obowiązującą Uchwałą NR XLIII/215/22 Rady Gminy Białopole z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych obowiązywały następujące stawki opłat:

- 12 zł miesięcznie - stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny - od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość,
- 24 zł miesięcznie - stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny - od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Od 2024 r. obowiązuje ulga w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych w wysokości 1,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Na koniec grudnia 2024 r. 837 osób zadeklarowało posiadanie kompostownika.

Wydatki związane funkcjonowaniem gospodarki odpadami w gminie Białopole za 2024 r. przedstawiają się następująco:

- wydatki związane z odbiorem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych – 277 226,93 zł;
- wydatki związane z utrzymaniem punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) – 25 092,00 zł;
- wydatki związane z obsługą administracyjną systemu – 47 384,18 zł, w tym:
 - wynagrodzenie i pochodne części etatu pracownika zajmującego się gospodarką odpadami – 45 000, 00 zł,
 - koszty związane z wyposażeniem i koszty zakupu licencji oprogramowania – 2 384,18 zł

Razem koszty poniesione w 2024 r. wynoszą 349 703,11 zł.

W 2024 r. funkcjonował stacjonarny PSZOK. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajduje się w Białopolu, ul. Polna 4 (teren SUR Białopole). PSZOK odbierał odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych zebrane w sposób selektywny.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjmowane są:

- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne;
- popiół – od 1 listopada do 30 kwietnia.

Tab. 12. Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Białopole w 2024 r.

Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [tony]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	210,10
Zmieszane odpady opakowaniowe	86,68
Opakowania z papieru i tektury	7,26
Papier i tektura	0,08
Opakowania ze szkła	51,10
Szkło	0,03
Popiół	18,20
Tworzywa sztuczne	0,15
Odpady ulegające biodegradacji	23,08
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,02
Odpady z targowisk	0,06
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych	397,76

Tab. 13. Masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przekazanych do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

Rodzaj odpadów	Masa odpadów przekazanych do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu [tony]
Opakowania ze szkła	52,7380
Opakowania z tworzyw sztucznych	7,3100
Opakowania z papieru i tektury	7,6300
Opakowania z metali	2,8830
Metale żelazne	4,6370
Metale nieżelazne	4,8160
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,3270
Szkło	0,9030
Opakowania z drewna	0,0010
Zmieszane odpady opakowaniowe	86,6800
Zużyte opony	0,145
Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0,0780
Papier i tektura	0,0800
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,0200
Tworzywa sztuczne	0,1500
Odpady ulegające biodegradacji	23,0800
Odpady z targowisk	0,0450
Razem	192,5300

Osiągnięte w 2024 r. poziomy recyklingu

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji – 1,53%
- Poziom recyklingu – przygotowanie do ponownego użycia frakcje odpadów komunalnych – 56,98 %
- Poziom recyklingu – przygotowanie do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych – nie dotyczy

- Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy- 18,07.

8. OCHRONA ZDROWIA

8.1. PODMIOTY LECZENIA I APTEKI

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy w 2024 roku zapewniał Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Białopolu. NZOZ działalność prowadzi w budynku stanowiącym mienie gminne na podstawie umowy najmu z obowiązkiem bieżącego utrzymania obiektu.

W 2024 roku budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia został poddany termomodernizacji. Inwestycja w 90 % była dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

W 2024 r. gmina samodzielnie nie realizowała programów zdrowotnych. Na terenie gminy w 2024 roku funkcjonowała 1 apteka.

8.2. ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU

W 2024 r. zgodnie z uchwałą Rady Gminy Białopole Nr XLIII/184/18 z dnia 6 września 2018 r. utrzymano maksymalną liczbę punktów sprzedaży alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży tj. 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży i 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W 2024 r. liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zmniejszyła się o 2 w stosunku do 2023 r. i wynosi 6.

Tab. 14. Liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

2023 r.	8
2024 r.	6

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), w 2024 r. sfinansowane zostały m.in. wydatki na programy profilaktyczne realizowane przez szkoły z terenu gminy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowała również kampanie edukacyjne.

Jak wynika z poniższej tabeli w 2024 r. nastąpił nieznaczny spadek sprzedaży alkoholu.

Tab. 15. Kwota ze sprzedaży alkoholu na terenie gminy

2023 r.	3 064 167,17
2024 r.	3 038 472, 88

W 2024 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wpłynęły wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie oraz o skierowanie do sądu. Do Zespołu Interdyscyplinarnego również nie trafiła żadna Niebieska Karta.

9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

9.1. DROGI

Infrastrukturę drogową w Gminie Białopole stanowią drogi gminne, drogi powiatowe oraz droga wojewódzka. Długość głównych dróg gminnych wynosi około 48 km, natomiast długość pozostałych dróg wynosi 139,2 km. Na obszarze Gminy Białopole jest osiem dróg powiatowych o łącznej długości 32 km. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 844 relacji Chełm – Hrubieszów - Witków - Dołhobyczów - granica państwa o charakterze tranzytowym, której długość w granicach gminy Białopole wynosi 9,4 km.

Drogi asfaltowe na koniec 2024 r. stanowiły 75,4% dróg gminnych, 73,2% dróg powiatowych oraz 100% wojewódzkich. Do ok. 97% gospodarstw zapewniony jest dojazd drogami asfaltowymi, a do 99 % utwardzonymi. Doraźne remonty dróg gminnych w 2024 r. wykonywano z zastosowaniem asfaltu na zimno w miejscowości Kicin i Teresin.

9.2. TRANSPORT

Gmina Białopole nie posiada transportu zbiorowego zarządzanego przez samorząd. Realizowany jest on przez prywatnych przewoźników. W 2024 r. liczba kursów była wystarczająca i zaspokajała potrzeby mieszkańców jeżeli chodzi o dojazd komunikacją publiczną do pobliskich miejscowości oraz okolicznych miast. Rozkład jazdy był zazwyczaj tak ułożony, że bezpośrednio lub pośrednio (z przesiadkami) pasażerowie mogli dostać się do dalszych miast np. Lublina czy Warszawy. Transport 100 uczniów z poszczególnych miejscowości do szkół na terenie gminy odbywał się autobusami kursowymi prywatnej komunikacji. Mieszkańcy również mogli korzystać z tych kursów. Koszt biletów dla uczniów z terenu gminy w 2024 roku wyniósł 165 545,87 zł. Infrastrukturę transportu zbiorowego uzupełniają przystanki drogowe, których na koniec 2024 r. było 44.

9.3. WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Infrastrukturę wodociągową stanowią dwie hydrofornie usytuowane w Białopolu oraz Raciborowicach. Ujęcie wody w Białopolu o wydajności 300 m³ na dobę dostarcza wodę do miejscowości Białopole, Grobelki, Kicin, Teresin oraz Zabudnowo. Ujęcie wody w Raciborowicach o wydajności 350 m³ na dobę dostarcza wodę do miejscowości Bušno, Busieniec, Horeszkowice, Kurmanów, Raciborowice, Raciborowice-Kolonia, Strzelce, Strzelce-Kolonia oraz Teremiec. Długość czynnej sieci wodociągowej na obszarze gminy nie zmieniła się na koniec 2024 r. i wynosiła 81,6 km. Dostęp do sieci wodociągowej na terenie gminy posiada 99 % domostw. Sieć jest wybudowana we wszystkich sołectwach, zatem wszyscy zainteresowani podłączeniem się do sieci wodociągowej mają zapewniony dostęp do bieżącej wody.

W 2024 r. pobrano z obydwu ujęć 106 514 m³ wody, w tym do gospodarstw domowych i zakładów pracy 99 514 m³, natomiast na płukanie, cele p.poż oraz straty wynikające m.in. z awarii 7 000 m³.

Infrastrukturę kanalizacyjną stanowi sieć kanalizacyjna oraz gminna oczyszczalnia ścieków w Białopolu. Długość sieci kanalizacyjnej w 2024 r. wynosiła 3,4 km, obejmuje 132 czynne przyłącza, z których 124 to przyłącza do gospodarstw domowych i zbiorowego zakwaterowania. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 16% gospodarstw domowych oraz innych budynków. Gmina Białopole odbierała też

nieczystości płynne od pozostałych mieszkańców gminy, którzy zawarli z nią stosowną umowę. Ścieki odbierane były i transportowane do gminnej oczyszczalni ścieków za pomocą wozu asenizacyjnego. Do gminnej oczyszczalni ścieków komunalnych w 2024 r. zrzucano 9605,3 m³ ścieków. Koszty gospodarki ściekowej w 2024 r. wyniosły 186.617,45 zł.

9.4. GAZYFIKACJA

Mimo opracowania w 1996 roku Gminnego Programu Gazyfikacji gmina nie posiada czynnej sieci gazowej. Obecnie czekamy na decyzje PGNiG w tej sprawie. Główną przyczyną braku zainteresowania gazyfikacją przez PGNiG jest duża odległość od sieci gazociągowej oraz niska opłacalność tej inwestycji na terenach gmin wiejskich.

10. EDUKACJA

10.1. SZKOŁA PODSTAWOWA

W Gminie Białopole w 2024 r. funkcjonowała jedna Szkoła Podstawowa w Białopolu, do której uczęszczało 147 uczniów oraz będąca w jej strukturze Szkoła Filialna w Strzelcach, do której uczęszczało 15 uczniów.

Wydatki bieżące gminy na oświatę w 2024 r. wyniosły 5 710 977,20 zł, które sfinansowano z subwencji oświatowej w wysokości 3 091 620,00 zł oraz dotacji w kwocie 439 971,51 zł. Określona przez Ministra Finansów wielkość subwencji oświatowej oraz dotacji na realizację zadań oświatowych okazały się niewystarczające, dlatego w celu prawidłowego funkcjonowania szkoły brakująca kwota w wysokości 2 179 385,69 zł została sfinansowana z budżetu gminy jest to kwota o 359 935,69 zł większa niż w 2023 r. Niższa subwencja oświatowa spowodowana zmniejszającą się liczbą uczniów oraz wzrost kosztów energii i oleju opałowego, a także ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników szkoły sprawiają, że z roku na rok z budżetu gminy dokładamy coraz wyższe kwoty.

We wrześniu 2024 r. naukę rozpoczęło 231 uczniów, w tym 162 w szkołach podstawowych oraz 69 w oddziałach i punkcie przedszkolnym.

Do jednej klasy (oddziału) w 2024 r. uczęszczało średnio: 19,4 uczniów w Szkole Białopolu (najwięcej 26, najmniej 8 uczniów w klasie) i 4,7 uczniów w Szkole Filialnej w Strzelcach (najwięcej 5 uczniów w klasie).

W szkołach odbywały się lekcje języka obcego. Języka angielskiego uczyło się 231 uczniów (łącznie z oddziałami przedszkolnymi i punktem przedszkolnym), dodatkowo 34 uczniów uczyło się języka niemieckiego.

W szkołach zatrudnionych było 29 nauczycieli (w przeliczeniu na etaty 26,04), w tym 1 nauczyciel początkujący, 10 nauczycieli mianowanych i 18 nauczycieli dyplomowanych.

Zdawalność egzaminów ósmoklasisty w 2024 r. przedstawia się następująco:

- j. polski 63 %,
- matematyka 39 %,
- j. angielski 57%.

Analizując wyniki z egzaminu należy zauważyć, że z języka polskiego wynik był nieznacznie wyższy od średniej w powiecie chełmskim, zaś z pozostałych przedmiotów wyniki były niestety niższe od średniej w powiecie chełmskim.

Wszyscy uczniowie po ukończeniu ósmej klasy podjęli naukę w szkołach średnich. 89 uczniów, stanowiących 38,70% wszystkich uczniów szkół z terenu gminy Białopole dojeżdżało do szkoły transportem zorganizowanym przez gminę, tylko 6 osób tj. 2,61 % uczniów było dowożonych przez rodziców.

10.2. PRZEDSZKOLA

W gminie funkcjonował 1 punkt przedszkolny przy szkole w Białopolu, do którego uczęszczało 25 dzieci oraz 2 oddziały przedszkolne w Białopolu i Strzelcach, do których uczęszczało 44 dzieci, w tym 25 w Białopolu oraz 19 w Szkole Filialnej w Strzelcach. Ogółem w gminie z wychowania przedszkolnego skorzystało 69 dzieci.

Na prowadzenie przedszkoli w 2024 roku gmina wydała 242 143,92 zł, w przeliczeniu na jednego ucznia 5 503,27 zł.

Dodatkowo za pobyt dzieci z terenu Gminy Białopole w przedszkolach w innych miejscowościach gmina zapłaciła 71 758,77 zł.

11. POMOC SPOŁECZNA I RODZINNA

Zgodnie z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3 ust. 1).

11.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2024 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- 776,00 zł – dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 600,00 zł – dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

W 2024 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały 52 rodziny, w których żyło 157 osób, tj. 5,50 % ogółu mieszkańców Gminy Białopole.

Dominujące problemy społeczne na terenie Gminy Białopole, na podstawie których przyznawane były świadczenia pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tab. 16. Powody przyznawania świadczeń w 2024 roku.

Lp.	Powód trudniejszej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	29	88
2.	Bezdomność	2	2
3.	Potrzeba ochrony wielodzietności	11	65
4.	Bezrobocie	25	90
5.	Niepełnosprawność	24	73
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	10	29
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1	6
8.	Alkoholizm	1	6

W powyżej tabeli zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. W jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i dlatego liczby rodzin i osób nie sumuje się.

W 2024 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 29 rodzin, w których żyło 88 osób. Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn ubóstwa m.in.: bezrobocie, niepełnosprawność, czy choroba. Niestety są również rodziny, w których występuje duża bierność i pasywność pozwalająca na utrzymywanie się ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela.

Tab. 17. Świadczenia pieniężne pomocy społecznej udzielone w roku 2024.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłek stały	7	68	46 913,27
2.	Zasiłek okresowy	21	113	52 097,96
3.	Zasiłek celowy, w tym celowy specjalny	5	5	1350,00
4.	Zasiłek celowy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	33	227	82 150,00
5.	Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0.00

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej zaliczamy zasiłek celowy. Z tej formy pomocy skorzystało 63 % ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Drugim najczęściej

udzielanym świadczeniem pieniężnym jest zasiłek okresowy - skorzystało z niego 40 % ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy.

Drugą kategorią świadczeń pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne, a wśród nich m.in.:

- praca socjalna - w roku 2024 pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 52 rodzinach korzystających z pomocy społecznej, co stanowi, że 100 % klientów Ośrodka objętych było pracą socjalną, zawarli 2 kontrakty socjalne, których celem było podjęcie zatrudnienia, poprawa warunków bytowych i lokalowych przez beneficjentów pomocy społecznej.
- zapewnienie posiłku – głównie dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. W minionym roku dożywianiem objęto 36 dzieci i młodzieży z terenu Gminy Białopole, na co wydatkowano kwotę 22 464,91 zł.
- usługi opiekuńcze - są zadaniami gminy o charakterze obowiązkowym. Przyznawane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewnienia kontaktu z otoczeniem. W 2024 roku z tego typu pomocy skorzystały 4 osoby. Koszt świadczenia, tj. zatrudnienie dwóch opiekunek na umowę o pracę oraz opiekunki w zastępstwie przy wypracowaniu 3 976 godziny, wyniósł 183 587,10 zł.
- pobyt w domach pomocy społecznej - kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W roku 2024 w domach pomocy społecznej przebywało 4 mieszkańców Gminy Białopole. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańców w DPS wyniósł 174 701,43 zł.
- udzielenie schronienia - następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W roku 2024 w schronisku dla osób bezdomnych przebywało 2 mieszkańców naszej gminy. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku wyniósł 20 957,21 zł.
- składki na ubezpieczenie zdrowotne - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu w 2024 r. opłacił składkę zdrowotną dla 7 osób pobierających zasiłek stały na łączną kwotę 4 222,23 zł.

- prace społecznie – użyteczne – GOPS w ramach współpracy z PUP w Chełmie skierował na prace społecznie użyteczne 20 osób bezrobotnych, które łącznie przepracowały na rzecz gminy 3 106 godzin. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na wynagrodzenie za prace społecznie użyteczne po uzyskanej refundacji PUP wyniósł 14 854,56 zł.

11.2. ŚWIADCZENIA RODZINNE

11.2.1 ZASIŁKI RODZINNE Z DODATKAMI

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności kryterium dochodowe jest powiększone do kwoty 764,00 zł.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 rok życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, który wynosi 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,

- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka wynosi 90 zł, zaś powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 110 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 113 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła - 69 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych zasiłków rodzinnych z dodatkami w 2024 roku.

Tab. 18. Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2024 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki rodzinne	56	2 253	159 787,74
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych			89 763,69
Razem				243 551,43

W 2024 roku w ramach zasiłków rodzinnych wypłacono kwotę 243.551,43 zł., z czego 89.763,69 zł. wynosiły dodatki do zasiłków rodzinnych, co stanowi 36,86 % ogólnej sumy wypłaty zasiłków.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat rodzajów dodatków wypłaconych w 2024 roku do zasiłków rodzinnych.

Tab. 19. Wyszczególnienie dodatków do zasiłków rodzinnych wypłaconych w 2024 r.

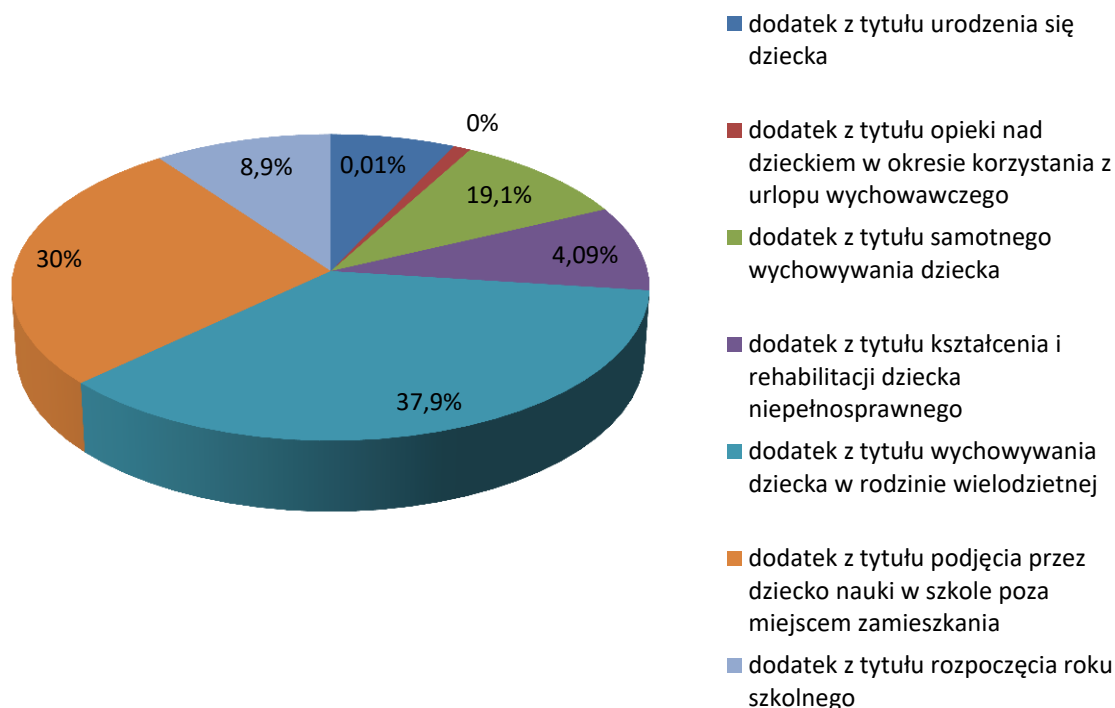
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka	1	1 000,00
2.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0,00
3.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	84	17 172,00

4.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	48	4 478,34
5.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	374	33 997,80
6.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	305	25 126,34
7.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	83	7 989,21
Razem		895	89 763,69

Analizując powyższe dane pod kątem kwot wypłaconych dodatków zauważyć należy, że największą wartość wypłaty wskazuje dodatek, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który stanowi 37,9 % ogólnej wartości wypłaconych dodatków. Na drugim miejscu znajduje się dodatek z podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania(30,0 %) zaś na trzecim dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (19,1%).

Ilustrację graficzną wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych w 2024 roku w ujęciu procentowym prezentuje poniższy wykres.

Dodatki do zasiłków rodzinnych wypłacone w 2024 roku

Nienależnie pobrane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami podlegają zwrotowi. W 2024 roku osoby, które nienależnie pobrały ww. świadczenia dokonały ich zwrotu na kwotę 1 206,36 zł.

11.2.2 ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

- Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:
 - niepełnosprawnemu dziecku,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, gdy spełnia dodatkowe kryteria,
 - osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi od listopada 2019 roku 215,84 zł miesięcznie.

- Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:
 - matce lub ojcu,
 - opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
 - innym osobom, na których Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tab. 20. Wypłacane świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w 2024r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	870	187 780,80
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	312	931 726,00
3.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	0	0
4.	Zasiłki dla opiekuna	0	0
Razem		1 182	1 119 506,80

Poddając analizie powyższe dane zauważyć należy, iż świadczenie pielęgnacyjne stanowi największą wartość wypłat wśród świadczeń związanych z niepełnosprawnością, gdyż stanowi, aż 83 % ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń.

11.2.3 JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1 922,00 zł netto. Wysokość świadczenia wynosi 1 000,00 zł na jedno dziecko.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka dla 7 rodzin w łącznej wysokości 7 000,00 zł.

11.2.4 ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia wynosi 1 000,00 zł. Świadczenie przysługuje przez okres :

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W 2024 roku wypłacono 64 świadczenia rodzicielskie w łącznej wysokości 59 275,50 zł. Na świadczenie rodzicielskie z fundusz pomocy Ukrainie wydatkowano kwotę 903,30 zł dla jednej osoby uprawnionej. W 2024 roku żadna osoba nie pobrała nienależnie świadczenia rodzicielskiego.

11.2.5 ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za Życiem” jest wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białopolu wypłacili jedno świadczenie „Za życiem” na kwotę 4 000,00 zł.

11.2.6 UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE I ZDROWOTNE OPŁACANE ZA NIEKTÓRE OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE ORAZ ZASIŁEK DLA OPIEKUNA.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości wypłacanego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia.

W 2024 r. roku opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne za 19 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na łączną kwotę 125.485,73 zł.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2024 roku opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 16 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na łączną kwotę 45.716,40 zł.

12. GMINNY OŚRODEK KULTURY

Gminny Ośrodek Kultury w Białopolu, w którego strukturach działa Gminna Biblioteka Publiczna w 2024 r. zatrudniał na umowę o pracę 3 pracowników, ponadto działalność kulturalną prowadziło 3 instruktorów zatrudnionych na umowę zlecenie oraz w miarę możliwości stażyści w ramach staży dofinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

12.1 DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

GOK w Białopolu oprócz organizacji lub współorganizacji różnego rodzaju uroczystości i imprez na terenie Gminy prowadzi Bibliotekę, opiekuje się 4 Zespołami Śpiewaczymi: „Borowianki” z Raciborowic-Kolonii, „Flowers”, „Kapelą na 102” z Białopola i „Remedium”, współpracuje m.in. z miejscową szkołą, w której działa uczniowski Zespół Pieśni i Tańca „Tęcza”, Kołami Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniami z naszej Gminy, Związkiem Emerytów i Rencistów, Chełmską Biblioteką Publiczną, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Lublinie i innymi instytucjami.

W 2024 r. zorganizowano 42 wydarzenia kulturalne oraz sportowo – rekreacyjne, m.in.:

- Spotkanie Oplątkowe - uroczystość miała na celu pokazanie i uświadomienie, jak ważna jest tradycja związana z obrzędem Świąt Bożego Narodzenia, z oplątkiem oraz potrawami, które goszczą na naszych stołach podczas wigilii - (uczestniczyło około 120 osób),
- Święte Wieczory połączone z Dniem Babci Dziadka – ich celem była integracja międzypokoleniowa mieszkańców Gminy Białopole przy wspólnym śpiewaniu kolęd i wspomnieniach - (uczestniczyło około 150 osób),
- „Lato na Sportowo” - Turniej Dzikich Drużyn w Piłce Nożnej oraz atrakcje dla dzieci – w rozgrywkach udział wzięło 12 drużyn. Wszystkie drużyny uczestniczące w Turnieju i wyróżnieni zawodnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, puchary i statuetki. Ponadto podczas imprezy dzieci bezpłatnie mogły skorzystać z urządzenia rekreacyjnego oraz różnych gier i zabaw. Mistrz świata, który jest znany w środowisku fanów Freestyle football, przeprowadził pokaz wykonywania trików z wykorzystaniem piłki. Po zakończeniu pokazu odbyły się warsztaty dla

wszystkich chętnych, którzy chcieli się nauczyć sztuczek Freestyle football i aktywnie spędzić czas z piłką przy nodze - (uczestniczyło około 400 osób).

- Gminny Dzień Kobiet w Strzelcach – Kolonii - celem uroczystości była integracja kobiet oraz uatrakcyjnienie życia kulturalnego gminy. Spotkanie było również okazją do wspólnego świętowania i zabawy przy dobrej muzyce i poczęstunku - (uczestniczyło około 100 osób),
- „Święto Kwitnącej Lipy” w Teresinie - głównym organizatorem tego święta było Stowarzyszenie Kobiet Wsi Teresin „Pod Lipą” przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Białopolu. Podczas uroczystości tradycyjnie wspólnie z gośćmi degustowano napój lipowy (na bazie soku ze świeżego kwiatu lipy) oraz miodowe pierniczki w kształcie drzewa. W festynie uczestniczyła lokalna społeczność, mieszkańcy Teresina, przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z terenu naszej gminy, przedstawiciele miejscowych zakładów pracy oraz władze samorządowe - (uczestniczyło około 100 osób),
- Święto Rodziny na stadionie w Białopolu – zorganizowane wspólnie z Parafią Matki Bożej Częstochowskiej w Białopolu, Publiczną Szkołą Podstawową w Białopolu oraz GKS „UNIA” Białopole, podczas którego przygotowano liczne atrakcje skierowane do osób w każdym wieku - (uczestniczyło około 600 osób),
- Dzień Matki i Dziecka w Raciborowicach – Kolonii – podczas uroczystości Wójt Gminy Białopole oraz Wiceprzewodniczący Rady Gminy złożyli życzenia dla mam i dzieci. Dopelnieniem tych pięknych życzeń były kwiaty wręczone mamom przez dzieci. Uroczystość uświetniły występy zespołów - (uczestniczyło około 150 osób).

Oprócz wyżej wymienionych organizowano lub współorganizowano również:

- Dzień Seniora,
- Spotkanie Integracyjne Kobiet z terenu Gminy Białopole,
- Przegląd Pieśni Maryjnej,
- Koncerty Charytatywne i Pieśni Patriotycznych,
- Mistrzostwa Powiatu Chełmskiego w Szachach - w rozgrywkach udział wzięło 64 zawodników, w tym 10 z Gminy Białopole. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody ufundowane przez organizatorów,
- Święto Niepodległości,
- Jubileusz 50-lecia KGW w Teremcu,

- Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze,
- rozgrywki Gminnej Ligi w halowej piłce nożnej,

Odbывwały się również:

- warsztaty rękodzieła,
- warsztaty kulinarne i kosmetyczne dla KGW. Poza tym przedstawiciele gminy uczestniczyli w Wojewódzkim Konkursie na Palmę i Pisanek Wielkanocną oraz w Koncercie Świąteczno – Noworocznym i Gali Zasłużonych dla Powiatu Chełmskiego, gdzie z gminy Białopole wyróżniony został Józef Ciszewski – lokalny poeta ludowy oraz zespół „Tęcza” z Publicznej Szkoły Podstawowej w Białopolu.

Podczas Ferii Zimowych zorganizowano: Turnieje Tenisa Stołowego - ogółem udział wzięło 24 zawodników i zawodniczek. Zwycięzcy otrzymali puchary i pamiątkowe dyplomy ufundowane przez GOK, warsztaty ceramiczne (udział wzięło 36 osób), warsztaty szachowe (udział wzięło 11 osób), podczas wakacji odbywały się warsztaty Zumby dla dzieci (17 osób) oraz projekcja trzech seansów edukacyjnych Kina sferycznego dla dzieci (35 osób).

W nowo wybudowanym Amfiteatrze w Białopolu zorganizowano Gminne Święto Plonów, podczas którego tradycyjnie odbyły się konkursy: na najładniejszy wieniec dożynkowy i najlepszy chleb.

Do konkursu na najładniejszy wieniec zgłoszono 10 wieńców, natomiast do konkursu Wypieku Tradycyjnego Wiejskiego Chleba zgłosiło się 14 pań. Wykonawcy wszystkich wieńców i chlebów przedstawionych do konkursów zostali nagrodzeni. Zwycięzcy konkursów na najładniejszy wieniec dożynkowy i tradycyjny chleb reprezentowali Gminę Białopole w konkursach na Dożynkach Powiatowych w Nowinach.

Ponadto w Amfiteatrze w Białopolu odbywały się różne zajęcia, w tym:

- warsztaty ceramiczne,
- teatryk dla dzieci,
- Zumba,
- Wieczór Uwielbienia,
- a także próby gminnych zespołów.

Ogółem w wydarzeniach wzięło udział około 4800 osób.

Ponadto Zespoły uczestniczyły 12 razy w uroczystościach na terenie gminy oraz 12 razy reprezentowały gminę na Przeglądach i Festiwalach w sąsiednich gminach, odnosząc sukcesy i zdobywając nagrody:

- Zespół „Borowianki z Raciborowic – Kolonii – II Powiatowy Festiwal Piosenki Biesiadnej w Pawłowie – wyróżnienie,
- Zespół „Flowers” z Białopola - XIII Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Dorohusku - II miejsce, XIV Międzypowiatowy Festiwal Zespołów Śpiewaczych – Werbkowice – III miejsce, XVIII Przegląd Zespołów Śpiewaczych „Kolędy i Pastorałki” w Moniatyczach – wyróżnienie, XII Międzypowiatowy Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej – wyróżnienie,
- Zespół Remedium z Białopola – X Międzynarodowy Festiwal Ludowy „Łączy Nas Kultura” w Łopienniku Nadrzecznym - I miejsce, II Powiatowy Festiwal Piosenki Biesiadnej w Pawłowie - II miejsce, XIII Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Dorohusku - II miejsce, 16 Przegląd Piosenki Żołnierskiej pod hasłem „Czerwone maki” - III miejsce,
- „Kapela na 102” - XIV Wojewódzki Festiwal Kapel Ulicznych i Podwórkowych w Werbkowicach – nagroda pocieszenia.

Gminny Ośrodek Kultury był organizatorem:

- konkursów plastycznych na:
 - Świąteczną Kartkę Bożonarodzeniową
 - Najładniejszy stroik Bożonarodzeniowy
 - Świąteczną Kartkę Wielkanocną.

Na terenie gminy Białopole znajduje się 10 zmodernizowanych remizo-świetlic, w tym jedna wybudowana od podstaw w Strzelcach – Kolonii. Wszystkie są do dyspozycji mieszkańców, Zespołów Śpiewaczych, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Kół Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszeń. Świetlica w Raciborowicach w dalszym ciągu służy też Spółdzielni Socjalnej „MDB Dynamiczna”. Świetlice są miejscem spotkań i integracji lokalnej społeczności, odbywają się w nich wszystkie uroczystości gminne, zebrania wiejskie, a także spotkania rodzinne.

Zgodnie z ustalonym Kalendarzem Imprez na dany rok w świetlicach organizowane są imprezy okolicznościowe m.in.: Spotkania Oplatkowe Kół Gospodyń Wiejskich, Święte Wieczory połączone z Dniem Babci i Dziadka, jubileusze okolicznościowe, Dzień Matki i Dziecka, Dzień Seniora, Święto Kwitnącej Lipy, spotkanie

Integracyjne Kobiety z terenu Gminy Białopole oraz inne spotkania integrujące społeczność, również zebrania wiejskie, Kół Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszeń, strażackie, młodzieżowe, próby zespołów śpiewaczych. Podczas spotkań w świetlicach osoby z KGW w mniejszym gronie wykonują różnego rodzaju rękodzieła artystyczne. Ponadto część świetlic wyposażona jest w stoły do tenisa.

12.2 BIBLIOTEKA

Biblioteka Publiczna Gminy Białopole w 2024 r. korzystała z najnowocześniejszego systemu bibliotecznego Alma wraz z wyszukiwarką Primo. Zadanie „Dofinansowano ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego”.

W 2024 r. zarejestrowano ogółem 460 czytelników, w tym:

- Biblioteka Gminna - 433 czytelników,
- Filia Biblioteczna w Strzelcach - Kolonii - 27 czytelników

W ciągu roku zakupiono do Biblioteki 324 vol., z czego 160 vol. to zakup ze środków MKiDN.

Liczba odwiedzin w wypożyczalni książek w:

- Bibliotece Gminnej – 2587 osób,
- Filii Bibliotecznej - 250 osób.

Wypożyczenia książek na koniec 2024 r. – 7330 vol., w tym:

- 4456 vol. – literatura dla dorosłych,
- 1877 vol. – literatura dla dzieci i młodzieży,
- 997 vol. – literatura popularno-naukowa.

Filia Biblioteczna w Strzelcach-Koloni- wypożyczenia 259 vol., w tym:

- 206 vol. – literatura dla dorosłych,
- 36 vol. – literatura dla dzieci i młodzieży,
- 17 vol. – literatura popularno-naukowa.

Ponadto biblioteka prenumeruje 6 tytułów prasy, prowadzi teczki wycinków z prasy dotyczących Gminy Białopole, pracownicy biblioteki przygotowują wystawki tematyczne oraz hasła i dekoracje na uroczystości gminne. Dla użytkowników w bibliotece udostępniane są 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

Biblioteka w 2024 r. po raz kolejny skorzystała z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” zakup nowości wydawniczych do Bibliotek

Publicznych, pozyskaliśmy środki finansowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 4 000,00 zł.

Biblioteka w dalszym ciągu realizuje projekt „Mała Książka – Wielki Człowiek”, w 2024 r. rozdano wyprawki dla 18 dzieci, podczas realizacji tego projektu biblioteka pozyskała 69 małych czytelników. Biblioteka może korzystać także z darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej ACADEMICA, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.

12.3 DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA

Działalność sportową na terenie gminy Białopole w 2024 r. prowadził Gminny Ośrodek Kultury przy współpracy ze szkołami i Gminnym Klubem Sportowym „UNIA” Białopole. Skoncentrowana jest ona na organizacji turniejów, zawodów, treningów i meczów piłkarskich, które odbywają się w zależności od pory roku w hali sportowej, orliku, lub na stadionie sportowym. Przy Publicznej Szkole Podstawowej w Białopolu znajduje się duża hala sportowa, która służy dzieciom i młodzieży nie tylko podczas zajęć lekcyjnych, ale również w godzinach popołudniowych szczególnie w okresie zimowym, korzystają z niej także dorośli. w tym czasie wszyscy chętni bezpłatnie mogą korzystać z siłowni sportowej.

Do dyspozycji uczestników jest także znajdujące się obok budynku hali - boisko wielofunkcyjne i boisko ze sztuczną nawierzchnią – orlik, oddane do użytku w 2024 r. oraz plac zabaw dla najmłodszych. W okresie jesienno-zimowym w hali sportowej odbywają się rozgrywki Gminnej Ligi w halowej piłce nożnej, mistrzostwa gminy w tenisie stołowym, turnieje szachowe oraz zajęcia treningowe drużyn piłkarskich Gminnego Klubu Sportowego „UNIA” Białopole.

Ogółem na bieżącą działalność kulturalną i sportowo – rekreacyjną w 2024 r. wydatkowano 463 tys. zł.